

Broj 73, 3/2021. /Номер 73, 3/2021.

Vjesnik

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

Вісник

української громади в Хорватії

ISSN 1847-327X

TUŽNA VIJEST

Ukrajinska zajednica RH oprostila se od suradnika i velikog Učitelja Jevgenija Paščenka

Ukrajincima iz Vukovara, Osijeka, Slavonskog Broda, Kaniže, Šumeća, Lipovljana, Zagreba, Rijeke, Splita.

Uvijek si imao vremena posjetiti nas i ohrabriti da ostanemo ono što jesmo, da sačuvamo svoj jezik, tradiciju, kulturu i ljubav prema domovini Ukrajini i državi Hrvatskoj u kojoj živimo.

Počivaj u miru Božjem!

Zauvijek zahvalni Ukrajinci Hrvatske.

Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske

U ime Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske izražavamo ožalošćenju obitelji, Katedri za ukrajinski jezik Filozofskog fakulteta u Zagrebu i prijateljima najdublju sućut zbog iznenadnog i preranog odlaska našeg dragog prijatelja, suradnika, cijenjenog profesora, velikog Učitelja Jevgenija Paščenka.

Veliki je gubitak ne samo za obitelj Paščenko i ukrajinsku nacionalnu manjinu u Hrvatskoj, već i za generacije studenata ukrajinistike, akademsku zajednicu, Republiku Hrvatsku. Cijeli svoj život je povezivao Ukrajinu i Hrvatsku, a njegovo poslanje je bilo poučiti Hrvate o ukrajinskoj književnosti, povijesti, kulturi i tradiciji.

Ukrajinska zajednica tuguje jer smo njegovim odlaskom izgubili velikog prijatelja, kreativnog, marljivog i vjernog suradnika koji je srcem pisao i s nadahnućem, u žaru govorio o našoj Ukrajini. Ponosni smo što smo imali čast poznavati ga, slušati ga, učiti od njega.

Ovo je posljednji oproštaj, dragi prijatelju! Uvijek ćeš živjeti u našim sjećanjima i svojim književnim djelima koje si marljivo napisao a u koje si ugradio po djelić svih nas,

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавця: Українська громада Республіки Хорватія
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajin kazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X

“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: 1000 primjeraka
Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Влодо Карешин

За издавача: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Славко Бурда, Олеся Беч

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Slavko Burda, Olesja Beč

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Буріш Маргет

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš Margeta

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 2 TUŽNA VIJEST
- 4 O ŽIVOTU I DJELU JEVGENIJA PAŠČENKA
- 5 ODAVANJE POČASTI POGINULIM BORCIMA III. UKRAJINSKE FRONTE U ILOKU
- 6 ПОКЛАДАННЯ ВІНКІВ У ІЛОКУ ЗАГИБЛИМ ВОЇНАМ III УКРАЇНСЬКОГО ФРОНТУ
- 7 DOPRINOS VELEPOSLANSTVA UKRAJINE PODRUČJU ZNANOSTI I OBRAZOVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ
- 8 SASTANAK VELEPOSLANIKA VASILJA KIRILIČA S MINISTROM OBRANE RH MARIOM BANOŽIĆEM
- 8 УКРАЇНА-НАТО
- 9 ЛИШЕ ДАЛЕКОГЛЯДНІ ТА ПОСЛІДОВНІ ДІЇ ЗУПИНЯТЬ РОСІЙСЬКУ АГРЕСІЮ!
- 11 SUSRET NA PANTOVČAKU
- 11 PRIPREMA MONOGRAFIJE O UKRAJINCIMA VUKOVARSKOG KRAJA
- 12 ODRŽAN OKRUGLI STOL ZA UČITELJE UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE PO MODELU C
- 14 ODRŽAN DRŽAVNI SKUP ZA NASTAVNIKE NACIONALNIH MANJINA

Церква – наш головний осередок

- 15 POSVEĆENI NOVI ANTIMINSI ZA CRKVE U KRIŽEVAČKOJ EPARHIJI
- 16 PRVA PRIČEST U UKRAJINSKOJ GRKOKATOLIČKOJ CRKVI U LIPOVLJANIMA
- 15 GRKOKATOLICI SLAVONSKO-BRODSKE ŽUPE TRADICIONALNO NA SVETKOVINI SV. ANTUNA U PODVINJU
- 17 ПРОВІНЦІЯ СВЯТОГО АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА СЕСТЕР ЧСВВ: НАРИСИ ІСТОРІЇ
- 19 СУМНА ВІСТКА
- 20 СУМНА ВІСТКА

Vijesti iz Ukrajine

- 21 ФОРМА ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ
- 23 NOVI NOGOMETNI DRESOVI UKRAJINE
- 24 EUROVIZIJA 2021. - UKRAJINA UŠLA U TOP - 5!

Djelatnost naših društava

- 25 DUNAV NAS SPAJA
- 25 U VUKOVARU ODRŽANA SVEČANA SJEDNICA POVODOM DANA NACIONALNIH MANJINA
- 26 UKRAJINCI U KANIŽI OBILJEŽILI MEĐUNARODNI DAN VEZENE KOŠULJE
- 26 Я ВИШИЮ СОРОЧКУ КОЛЬОРОВУ Й ПО БІЛИМ СВІТІ ГОРДО В НІЙ ПІДУ
- 27 OBILJEŽENA 250. GODIŠNJICA OSNOVNE ŠKOLE „JOSIP KOZARAC“ LIPOVLJANI
- 27 ПОДОРОЖ УЧНІВ ДО ОСІЄКА
- 28 НАШІ ВИПУСКНИКИ
- 28 ДЕНЬ МАТЕРІ
- 29 ČLANOVI KPD UKRAJINACA „KARPATI“ NA HODOČAŠĆU U KRIŽEVCIMA
- 29 LIPOVLJANCI SUDJELOVALI U KRIŽEVCIMA NA DOČEKU IKONE BOGORODICE KLOKOČOVSKO
- 30 ВІДБУВСЯ В КОНКУРС «УКРАЇНСЬКІ СОЛОСПІВИ У РІЄЦІ» ТА ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, ТАНЦЮ І ХУДОЖНЬОГО МИСТЕЦТВА
- 34 U LIPOVLJANIMA ODRŽANA KOMEMORACIJA ZA JEVGENIJA PAŠČENKA
- 35 PONOVI SUSRET I NASTUP ČLANOVA UKPD „UKRAJINA“ SLAVONSKI BROD
- 35 ДО ДНЯ МАТЕРІ

Na naslovnoj stranici: dr.sc. Jevgenij Paščenko

Na zadnjoj stranici: izbornik ukrajinske reprezentacije Andrij Ševčenko s novim nogometnim dresom

O ŽIVOTU I DJELU JEVGENIJA PAŠČENKA

(1950. – 2021.)

Nakon kratke i iznenadne bolesti, 8. svibnja 2021., u 71. godini života napustio nas je dr. sc. Jevgenij Paščenko, redoviti profesor u miru. Ovakve vijesti uvijek izazivaju bol, tugu i nevjericu, a pogotovo kad odlaze veliki ljudi kakav je bio profesor Paščenko.

Jevgenij Paščenko bio je iznimno produktivan znanstvenik neumornog duha, prosvjetitelj i neumorni promicatelj ideje hrvatsko-ukrajinskog zajedništva. Uz njegovo se ime veže nevjerojatno plodna znanstvena djelatnost, stotine objavljenih članaka i deseci knjiga i monografija. Dovoljno je reći da su samo u ediciji *Ucrainiana Croatica*, kojoj je bio urednik i idejni začetnik. Od 2008. do danas objavljena su 23 naslova koja upoznaju hrvatskog čitatelja s ukrajinskim temama. No, njegova ostavština nije samo znanstvena, nego i ljudska. Profesor Paščenko bio je izniman čovjek velike karizme koji je svojim životom i radom utjecao na generacije mladih humanista, filologa, ukrajinista koji su u njemu imali primjer i ideal te su se na njega ugledali. Bio je čovjek s dvije domovine: Ukrajinom, koju je stekao rođenjem, i Hrvatskom, koja ga je prihvatila i bila mu izvor inspiracije.

Jevgenij Paščenko rođen je 9. rujna

1950. u Vorkuti. Ukrajinsku filologiju diplomirao je na Sveučilištu Tarasa Ševčenkova u Kijevu, a slavistiku u Beogradu. Postdiplomski studij iz filoloških znanosti završio je na Institutu za književnost Ukrajinske akademije znanosti, magistriravši 1981. s temom o Vladimiru Nazoru i folklorizmu u hrvatskoj književnosti. Od 1977. do 1988. znanstveni je suradnik na Institutu za umjetnost, folklor i etnografiju Ukrajinske akademije znanosti, a od 1988. do 1995. viši predavač, odnosno docent kroatistike na Katedri za slavensku filologiju Filološkoga fakulteta Sveučilišta u Kijevu. Doktorirao je na kulturi baroka 1996. na Nacionalnome institutu za kulturu u Kijevu (stekao zvanje doktora povijesnih znanosti, doktora filologije; specijalizacija iz područja teorije i povijesti kulture). Uz osnivače Rajisu Trostinsku i Milenka Popovića, jedan je od najzaslužnijih za postojanje Katedre za ukrajinski jezik i književnost Odsjeka za istočnoslavenske jezike i književnosti, čiji je bio i predstojnik od 2009. do 2015.

Generacije studenata zagrebačke ukrajinistike (ali i ostalih studijskih grupa Filozofskog fakulteta) pamtit će ga prije svega kao iznimnog i zanimljivog predavača koji je gorljivošću,

znanjem i karizmom uspijevao stvoriti interes za svaku temu o kojoj je govorio. Tribine na kojima je sudjelovao govoreći o svome znanstvenom radu uvijek su bile rado posjećene, a svojim je jedinstvenim pristupom znao zainteresirati publiku za temu svoga izlaganja.

Objavio je više izdanja vezanih uz ukrajinsku književnost i kulturu, ukrajinsko-hrvatske veze. Među njima ističu se *Etnogeneza i mitologija Hrvata u kontekstu Ukrajine*, Zagreb 1999. (drugo izdanje: *Podrijetlo Hrvata i Ukrajina*, Rijeka 2006.); *Ukrajinsko-hrvatske književne poredbe*, Split 2010.; *Slavist i imperiji. Vatroslav Jagić između Galicije, Malorusije i Ukrajine*, Zagreb 2010.; *Od Kijeva do Poljica. Tragom prastarih migracija*, Zagreb 2010.; *Juraj Križanić i Ukrajina*, Zagreb 2015.; *Hrvatski grobovi: 1914. – 1918.: Karpati, Galicija, Bukovina*, Zagreb 2016.; *Tragom hrvatskih domobrana: Istočno bojište 1914. – 1918.*, Zagreb 2018.

Priredio je izdanja *Hrvatska/Ukrajina. Kulturne veze između Jadrana i Dnjeptra*, Zagreb 1996.; *Genocidni*

zločin totalitarnog režima u Ukrajini. 1932. – 1933. Gladomor, Zagreb 2008.; *Ukrajins'kyj polityčnyj fol'klor*, Kijev 2008.; *Hrvatska ševčenkiana*, Zagreb 2011. i mnoga druga.

Među najznačajnijim priznanjima koja je profesor Paščenko svojim djelovanjem zaslužio, ističu se Plaketa predsjednika Hrvatskoga sabora za osobit doprinos u unapređenju suradnje dviju država, hrvatskoga i ukrajinskoga naroda (2001.); Plaketa Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj (2006.); počasne povelje i medalje ukrajinske Vrhovne Rade za posebne zasluge u promicanju Ukrajine (2010.).

Veliko mu hvala za sve dobro što je učinio i za sve ideje koje nam je ostavio u nasljeđe. Hvala mu što je bio naš uzor, prijatelj i inspiracija. Pamtit ćemo

ga prvenstveno kao dobrog čovjeka, znanstvenika i predavača koji je ostavio neizbrisiv trag na stranicama hrvatske ukrajinistike, ali i šire.

Світла Йому пам'ять!

Katedra za ukrajinski jezik i književnost
Filozofski fakultet
Sveučilište u Zagrebu

ODAVANJE POČASTI POGINULIM BORCIMA III. UKRAJINSKE FRONTE U ILOKU

Veleposlanik Ukrajine u Hrvatskoj Vasilj Kirilič s predstavnicima Veleposlanstva Ukrajine u RH i predstavnici Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske položili su vijence kod spomenika poginulim borcima Treće ukrajinske fronte u hrvatskom gradu Iloku povodom 76. obljetnice Pobjede nad nacizmom u Drugom svjetskom ratu.

U kosturnici, u neposrednoj blizini spomen obilježja na kojemu su položeni vijenci, nalaze se posmrtni ostaci 1066 vojnika Crvene armije. Na samom ulazu u kosturnicu postavljene su dvije ploče s imenima identificiranih poginulih vojnika.

U svom govoru veleposlanik Ukrajine je naglasio doprinos Ukrajinaca pobjedi

i podsjetio da su borci Treće ukrajinske fronte svojim heroizmom odigrali značajnu ulogu u oslobađanju dijelova Hrvatske od fašizma. Prisutnima su se obratili gradonačelnica Iloka Marina Budimir i zamjenik župana Vukovarsko-srijemske županije Đorđe Čurčić.

U komemoraciji su sudjelovali vojni izaslanik obrane brigadir Georgii Falko,

prvi tajnik Veleposlanstva Oleksandr Kumpan, zamjenik župana Vukovarsko-srijemske županije Đorđe Ćurčić, gradonačelnica Iloka Marina Budimir, suradnici Ministarstva obrane RH, predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske Vlado Karešin i predstavnici Ukrajinske zajednice RH, članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora Oksana

Martinjuk, Tetyana Kochnyeva, Marija Semenjuk Simeunović i Stefan Bojko.

Himne Republike Hrvatske i Ukrajine izvela je Anita Nađ, pripadnica ukrajinske nacionalne manjine koja je bila obučena u tradicionalnu ukrajinsku nošnju.

Tetjana Ramač

ПОКЛАДАННЯ ВІНКІВ У ІЛОКУ ЗАГИБЛИМ ВОЇНАМ ІІІ УКРАЇНСЬКОГО ФРОНТУ

Сьомого травня, напередодні Дня пам'яті і примирення та з нагоди 76-ої річниці перемоги над фашизмом у Другій світовій війні, представники Посольства України в Республіці Хорватія спільно з представниками Української громади Республіки Хорватія взяли участь в урочистій церемонії покладання вінків біля пам'ятника загиблим воїнам ІІІ Українського фронту в Ілоку.

В урочистому поминальному заході взяли участь представники Посольства України в РХ, зокрема Надзвичайний і Повноважний Посол України в РХ Василь Кирилич з дружиною, військовий аташе Георгій Фалко, перший секретар Посольства Олександр Кумпан,

а також мер міста Ілок Марина Будимир із заступником, заступник голови обласної держадміністрації Вуковарсько-сріємської області Джордже Чурчіч, представники Міністерства оборони РХ, військовослужбовці ЗС РХ.

У складі делегації Української громади Республіки Хорватія були голова Української громади РХ Вlado Карешин, його заступник Тетяна Кочнева, члени Президії і Наглядової ради громади Оксана Мартинюк і Стефан Бойко, секретар УГРХ Марія Семенюк Сімеунович. Член Президії Українського культурно-просвітнього товариства «Іван Франко» із Вуковара Аніта Надж у національному українському одязі акапельно

виконала на комеморації гімни Хорватії та України. До присутніх звернулися мер міста Ілок Марина Будімир, заступник голови обласної держадміністрації Вуковарсько-сріємської області Джордже Чурчіч та Посол

України в РХ Василь Кирилич.

Урочиста церемонія привернула увагу хорватської громадськості та державних і місцевих засобів масової інформації.

Тетяна Рамач

DOPRINOS VELEPOSLANSTVA UKRAJINE PODRUČJU ZNANOSTI I OBRAZOVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Katedra ukrajinistike Sveučilišta u Zagrebu ima perspektivu institucionalnog jačanja

Veleposlanik Ukrajine Vasilj Kirilič sastao se 2. lipnja 2021. s rektorom Sveučilišta u Zagrebu prof. Damirom Borasom, dekanom Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. Miljenkom Jurkovićem i zaposlenicima Katedre ukrajinistike.

Tijekom sastanaka rektor i dekan Sveučilišta u Zagrebu izrazili su interes za jačanje znanstvene suradnje s ukrajinskim sveučilištima čija se dinamika usporila zbog epidemije koronavirusa.

Podržano je i mišljenje o svrsishodnosti institucionalnog jačanja Katedre ukrajinistike.

Veleposlanik Ukrajine u RH sastao se s ministrom znanosti i obrazovanja Radovanom Fuchsom

Veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasyl Kirilich sastao se 1. lipnja 2021. godine s ministrom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske prof. dr.sc. Radovanom Fuchsom.

Tijekom sastanka sugovornici su razgovarali o smjerovima suradnje u području znanosti i obrazovanja.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

Sastanak veleposlanika Vasilja Kirilicha s ministrom obrane RH Mariom Banožićem

Veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasyl Kirilich sastao se 17. lipnja 2021. godine s ministrom obrane Republike Hrvatske Mariom Banožićem.

Tijekom sastanka razgovaralo se o ključnim područjima ukrajinsko-hrvatske suradnje u vojno-tehničkoj sferi.

Posebna pažnja posvećena je integraciji Ukrajine u NATO u kontekstu summita Sjevernoatlantskog saveza u lipnju ove godine.

Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj

УКРАЇНА-НАТО

Ключові меседжі для українських громад у країнах-членах НАТО

Позиція СКУ

- СКУ безумовно підтримує прагнення України

стати членом Організації Північноатлантичного договору (НАТО).

- СКУ закликає країни-члени НАТО надати Україні План дій щодо членства (ПДЧ), який є "дорожньою картою" для досягнення майбутнього членства в організації.

- Надання Україні ПДЧ у НАТО допоможе стримати ескалацію російської агресії. Більше того, такий крок засвідчить прихильність НАТО незалежності України, її суверенітету, територіальній цілісності та євроатлантичному вибору українського народу, який закріплений у Конституції України та підтримується більшістю громадян України.

- Принципове рішення про політику "відкритих дверей" для України та Грузії було ухвалене на саміті НАТО у Бухаресті у 2008 році. Прийшов час зробити

наступний крок – надати Україні План дій щодо членства (ПДЧ) у НАТО.

- Україна поділяє демократичні цінності НАТО та вже робить активний внесок у політику стримування та забезпечення стратегічного балансу на східному фланзі Альянсу. Разом ми здатні бути сильніше.
- СКУ закликає усі країни-члени НАТО надати Україні ПДЧ як чіткий та переконливий сигнал підтримки з боку Альянсу

Загальна інформація

- Вже понад чверть століття, з 1994 року, Україна бере активну участь у програмі військової співпраці НАТО “Партнерство заради миру”. Збройні сили України сприяли забезпеченню безпеки у спільних із Союзниками місіях на Західних Балканах (місія IFOR у Боснії та Герцеговині, місія KFOR у Косові), в Афганістані (ISAF) та Іраку (тренувальна місія НАТО).
- У червні 2020 року Україна стала шостим учасником програми Партнерства з розширеними можливостями НАТО (Enhanced Opportunity Partnership, EOP), що посилює можливості для взаємодії.
- З точки зору власної безпеки, у 2014 році Україна з’ясувала, що декларований нейтралітет та роль буферної держави зовсім не є захистом від агресії. Це ніяк не

убезпечило її від нападу Росії, яка незаконно анексувала Крим, змінивши баланс сил у регіоні Чорного моря, та розв’язала гібридну війну на Донбасі.

- Ми повністю поділяємо оцінку країн-членів НАТО, які є учасниками Бухарестської дев’ятки, висловлену на їхньому саміті у травні 2021 року: “Агресивні дії Росії та нарощування нею військ у безпосередній близькості від НАТО, включно з нещодавною ескалацією у Чорному морі, на кордонах України та у незаконно анексованому Криму, а також її агресивна гібридна діяльність лишаються загрозою безпеці Євро-Атлантичного простору та кидають виклик міжнародному порядку, заснованому на правилах”
- Історія останніх 7 років спонукала Україну розвинути найбільш загартовані у реальних боях сухопутні війська в Європі. У цьому процесі українці брали участь у спільних з союзниками по НАТО навчаннях, водночас ділячись із ними своїм важко здобутим досвідом.
- На сьогодні в Україні склався широкий консенсус щодо питання членства країни у НАТО. У 2019 році парламентська більшість внесла цю мету у Конституцію України, а громадська думка у 2021 році віддає перевагу вступу країни до Альянсу у пропорції 2:1 (цей показник є більшим, ніж підтримка у деяких державах, які нещодавно стали членами НАТО).

Світовий Конгрес Українців

¹ За даними останнього соціологічного дослідження, проведеного 12 березня 2021 року, вступ України до ЄС підтримують 69% українців, а вступ України до НАТО - 57%. Всеукраїнське опитування було проведено соціологічною платформою LibertyReport. ai на замовлення одного з найбільш впливових українських суспільно-політичних ток-шоу “Свобода слова Савіка Шустера” та OMF research foundation:

<https://pressat.co.uk/releases/ukrainians-are-ready-to-join-the-european-union-and-nato-survey-218fddfa8473211b9424115ecbf4d550/>

ЛИШЕ ДАЛЕКОГЛЯДНІ ТА ПОСЛІДОВНІ ДІЇ ЗУПИНЯТЬ РОСІЙСЬКУ АГРЕСІЮ!

Третій закон Ісаака Ньютона передбачає, що на кожну дію існує рівна і протилежна протидія. На жаль, цим незаперечним законом фізики часто нехтують непослі-

довні реакції Заходу на агресивні та руйнівні дії Путіна та його поплічників, а саме білоруського парії Олександра Лукашенка.

Мабуть, найкращі приклади включають:

1) дивна комбінація західних санкцій проти Росії за вторгнення в Крим і до частин східної України та одночасна підтримка Заходом проекту Кремля «Північний потік-2», який забезпечить Кремлю мільярди доларів і значно перевершить фінансовий тягар від цих санкцій; поглибить енергетичну залежність Європи від Кремля, який вже використовував газ як політичну зброю; і зробить Україну ще більш вразливою для подальшої і більшої російської військової агресії; і

2) нещодавнє пом'якшення санкцій США проти тих, хто

бере участь у будівництві цього суперечливого газопроводу між Росією та Німеччиною слідом за тим, як 15 квітня 2021 року Білий дім опублікував заяву, що США ввели санкції проти Росії, щоб «продемонструвати рішучість Адміністрації у відповідь і для стримування повного обсягу шкідливих зовнішніх дій Росії», що включало твердження, що «Трансатлантична спільнота одностайно підтримує Україну проти односторонніх російських провокацій вздовж лінії зіткнення на сході України, в окупованому Криму та вздовж кордонів України, а також погоджується щодо необхідності негайного припинення Росією нарощування військових сил та бойової риторики».

Така збентежуюча реакція Заходу на ворожі дії Кремля, очевидно, є наслідком глибоко вкоріненого страху провокувати токсичного російського царя та помилкової віри в те, що політика умиротворення якимось чином збереже крихкий статус-кво у світі.

Поточні односторонні спроби Заходу зблизитися з Кремлем, що заколисують західних лідерів у фальшиве почуття безпеки, моторошно нагадують ігровий план Заходу щодо боротьби з іншим воюючим тираном 30 вересня 1938 року, коли Прем'єр-міністр Сполученого Королівства Невілл Чемберлен повернувся додому після підписання Мюнхенської угоди із Гітлером і заявив своїм людям:

“Я вірю, що це мир для нашого часу

Тепер я рекомендую вам йти додому і спокійно спати у своїх ліжках».

Менш ніж через рік, 1 вересня 1939 року, Сполучене Королівство прокинулось від жахів Другої світової війни, коли нацисти вторглися до Польщі, а через два дні, 3 вересня 1939 року, той самий Прем'єр-міністр Сполученого Королівства оголосив війну нацистській Німеччині.

Сучасні клептократичні диктатори інтерпретують непослідовну реакцію Заходу на свої безперечно явні порушення міжнародного порядку так само, як це робив Гітлер – як ознаки слабкості, які лише спонукають їх йти далі.

Це призвело до того, що 23 травня 2021 року білоруський винищувач перехопив літак авіакомпанії Ryanair рейсу FR4978 з Греції до Литви та примусив його приземлитися в Мінську задля подальшого арешту пасажирів,

білоруського журналіста та опозиційного активіста Романа Протасевича.

Передбачувано, Захід засудив нахабне, санкціоноване державою повітряне піратство Лукашенка щодо комерційного рейсу між двома країнами Європейського Союзу, тоді як Путін зустрівся з його білоруським прислужником 28 травня 2021 року в Сочі, щоб публічно підтримати його і кваліфікувати реакцію Заходу як спалах емоцій. Ніщо краще не свідчить про явну моральну прірву, яка розділяє Захід і Кремль.

Західні лідери можуть або продовжувати реагувати непослідовно на майбутні та передбачувано руйнівні дії, які будуть здійснені Кремлем та його поплічниками, або Захід може вчиняти свої далекоглядні та послідовні дії для попередження агресії та для забезпечення поваги до основних принципів справедливості та міжнародного права.

Такі далекоглядні та послідовні дії починаються з наступного:

- 1) скасування проекту Кремля «Північний потік-2»;
- 2) надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО під час Саміту НАТО 14 червня 2021 року у Брюсселі; і
- 3) повідомлення під час зустрічі Байдена-Путіна 16 червня 2021 року в Женеві, що Росію буде виключено із системи міжнародних платежів SWIFT, якщо вона не деокупує Україну протягом встановленого Заходом періоду часу.

Лише рішуче взявши геополітичний порядок денний у свої руки, Захід переведе відносини зі своїми супротивниками у більш передбачувану безпечну парадигму, де принципи Третього закону Ньютона враховуватимуться в геополітичному просторі.

Громадська організація (ГО) «Україна-2050» є неприбутковою організацією, заснованою, щоб сприяти втіленню в життя за час одного покоління – до 2050 року – стратегії сталого розвитку України, як повністю незалежної, територіально цілісної, демократичної, реформованої та економічно конкурентоспроможної Європейської держави.

Евген Чолій

Президент Громадської організації «Україна-2050»

7 червня 2021 року

SUSRET NA PANTOVČAKU

Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović primio izaslanstvo općine Lipovljani

Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović primio je u srijedu, 12. svibnja 2021. godine izaslanstvo općine Lipovljani i predstavnike kulturno-umjetničkih društava koja djeluju na području općine te prihvatio pokroviteljstvo ovogodišnje središnje manifestacije nacionalnih manjina Lipovljanski susreti koja se svake godine održava u Lipovljanima.

Susretu su nazočili predstavnici Kulturno-umjetničkog društva „Lipa“, Matice Slovačke, Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ i Češke Besede. U sastavu delegacije bili su i načelnik Općine Nikola Horvat, Ljiljana Tomić, zamjenica načelnika i Tomislav Lukšić, predsjednik Općinskog vijeća.

Predsjednik je prihvatio pokroviteljstvo Lipovljanskih susreta

2021. i iskazao potporu radu i djelovanju članova kulturno-umjetničkih društava iz Lipovljana. Pohvalio je rad u promicanju prepoznatljivosti općine Lipovljani kao prostora zajedničkog suživota, poštivanja i uvažavanja različitih etničkih zajednica te promoviiranja kulturne baštine nacionalnih manjina u Hrvatskoj, posebice zapadne Slavonije.

Ukrajinci iz Lipovljana imali su posebnu čast i zadovoljstvo kada su sa suradnicima i predstavnicima udruga u kulturi s područja općine Lipovljani imali prigodu predstaviti općinu Lipovljani predsjedniku Republike Hrvatske Zoranu Milanoviću. Snažna podrška predsjednika RH i njegovih suradnika, te iskazano visoko pokroviteljstvo manifestacije Lipovljanski susreti dodatna su motivacija i vjetar u leđa za idući mandat načelniku općine Lipovljani.

Na početku sastanka Nikola Horvat je predsjedniku predao simboličan poklon - sadnicu velelisne lipe iz Lipovljana koja je posađena u park šumi Pantovčak uz rezidenciju. Također, delegacija je predala i knjigu „Medju svjetlom i tminom“ Josipa Kozarca, prvo izdanje iz 1891. godine, u nakladi Matice Hrvatske. Kozarac je roman napisao za vrijeme života i rada u Lipovljanima.

Predsjednik je upoznat s planovima i programom, te je istaknuo potporu manifestaciji Lipovljanski susreti koja zasigurno ima veliki potencijal za unaprjeđenje tradicionalnog kulturno-umjetničkog, ali i gospodarskog programa kojega pripremamo.

Ivan Semenjuk

PRIPREMA MONOGRAFIJE O UKRAJINCIMA VUKOVARSKOG KRAJA

Povijest je riznica naših djela, svjedok prošlosti, primjer i pouka za sadašnjost, upozorenje za budućnost.
Miguel de Cervantes Saavedra

Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ivan Franko“ Vukovar u skorije vrijeme slavi svoj okrugli 20. rođendan. Povodom tog jubileja, početkom 2023. godine, članovi Predsjedništva na čelu s predsjednikom Stefanom Bojkom došli su na ideju izdati knjigu, odnosno monografiju o radu UKPD-a „Ivan Franko“ Vukovar koja će ostati iza nas kao jedan od mnogih povijesnih dokumenata o životu Ukrajinaca u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Udruga ovim putem moli sve ljude dobre volje, bez obzira gdje se oni nalazili, da se jave sa svojim pričama, fotografijama, videozapisima i sličnim kako bismo mogli zajedničkim trudom ostvariti željeni rezultat, tj. sakupiti što više pisanih i usmenih materijala iz kojih će nastati jedna od značajnijih i jedna od najvrjednijih

monografija o Ukrajcima vukovarskog kraja. Autori već aktivno obrađuju sakupljene arhivske dokumente iz naših glasila (novina, časopisa), knjiga, monografija i dr. Za sve dodatne informacije možete se javiti Davoru Lagudzi pismenim ili telefonskim putem, ili putem društvenih mreža Facebook, Skype, Viber. Kontakt telefon: 385 91 619 7523. Viber: 380 93 861 5015. e-mail: vladoukr@gmail.com. Skype: davor_vlado. Facebook: Ромко Маціцький ili Davor Lagudza-Mudry (facebook.com/romko.mats/)

Bit ćemo neizmjereno zahvalni svakome za njegov doprinos u stvaranju povijesti ukrajinske nacionalne manjine u Vukovarsko-srijemskoj županiji koja je po mnogo čemu bogata i duga te time sačuvati od zaborava sve ono čega se rijetko sjetimo u ovim suvremenim internetskim vremenima. I za kraj, sjetimo se riječi Hryhorija Skovorode: „Upoznaj svoj kraj, sebe, svoj rod, svoj narod, svoju zemlju – i vidjet ćeš put za život“.

Davor Lagudza

ODRŽAN OKRUGLI STOL ZA UČITELJE UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE PO MODELU C

U organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske uz suradnju Veleposlanstva Ukrajine u RH te uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja RH u Vukovaru 15. svibnja 2021. godine održan je Okrugli stol za učitelje ukrajinskog jezika i kulture po Modelu C.

Ciljevi susreta su bili: razmjena iskustva u radu učitelja koji predaju ukrajinski jezik i kulturu po Modelu C, rješavanje problematike u ovakvom obliku nastave, te stvaranje jedinstvenog godišnjeg kurikulumu za Ukrajinski jezik i kulturu po Modelu C u Hrvatskoj radi pripreme udžbenika, priručnika i radnih bilježnica neophodnih u radu.

Prisutne učitelje i goste su pozdravili izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Ukrajine u RH Vasyly Kyrylyč, ravnatelj Uprave za nacionalne manjine pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH Nandor Čapo, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin, ravnatelj OŠ Antuna Bauera Vukovar Zlatko Milić.

Voditeljica projekta prof. Oksana Martinjuk predstavila je nekoliko tema, a to su „Nastava materinskog (ukrajinskog) jezika po Modelu C u hrvatskim školama“, „Elementi i kriteriji vrednovanja odgojno-obrazovnih ishoda iz nastavnog predmeta – Ukrajinski jezik“ i „Nastavak izučavanja ukrajinskog jezika kao izbornog predmeta u srednjim školama“.

Temu „Potreba službenog godišnjeg i mjesečnog plana te programa za izučavanje ukrajinskog jezika po Modelu C“ preko ZOOM platforme predstavila je dr. sc. Dariya Pavlešen koja je naglasila da je jako važno imati tim predavača i nastavnika, koji primjenjujući svoje znanje i dugogodišnje iskustvo mogu zajedno izraditi kvalitetni nastavni program za sve škole u kojima se predaje predmet Ukrajinski jezik i kultura.

Uz nastavni program izrazito je važno imati priručnik i radnu bilježnicu kao sastavni dio uspješnog provođenja

nastave. Nažalost, nastavnici još uvijek nemaju priručnik već se služe priručnicima iz Ukrajine i ostalim materijalima do kojih mogu doći. Kao ideja vodilja za izradu priručnika mogu poslužiti priručnik „Ridna mova“ autorice Oksane Martinjuk i Valentine Padurske i knjiga „Biljke simboli Ukrajine“ autorice Tetjane Kochnyeve-Ramač koji se sad koriste u nastavi Ukrajinskog jezika i kulture.

O potrebi za udžbenicima, radnim bilježnicama i drugim obrazovnim materijalima prilagođenim učenicima pripadnicima ukrajinske nacionalne manjine u RH govorila je prof. Tetyana Kochnyeva.

Davor Lagudza, bacc. philol. sc. preko platforme ZOOM iznio je u svome izlaganju nekoliko bitnih pitanja a to su glavni ciljevi i metode u izradi nastavnih materijala te svestranost učitelja. Davor je zaključio kako učitelj Ukrajinskog jezika i kulture po Modelu C treba biti svestrane osobnosti, ukrajinskog podrijetla, poznavati glazbu, likovnu i tehničku kulturu, koreograf, etnograf, glumac, redatelj, psiholog, pedagog itd. Upravo ta znanja i kompetencije pomažu učitelju sastaviti idealan odgojno-obrazovni plan.

Po završetku izlaganja svake teme uslijedila je konstruktivna diskusija, gdje je predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja nastojao pružiti sve odgovore te dati prijedloge za provedbu aktivnosti koje očekuju ukrajinsku zajednicu po pitanju održavanje nastave po Modelu C.

O potrebi za savjetnikom ukrajinskog jezika govorila je članica Savjeta za nacionalne manjine RH Marija Semenjuk Simeunović.

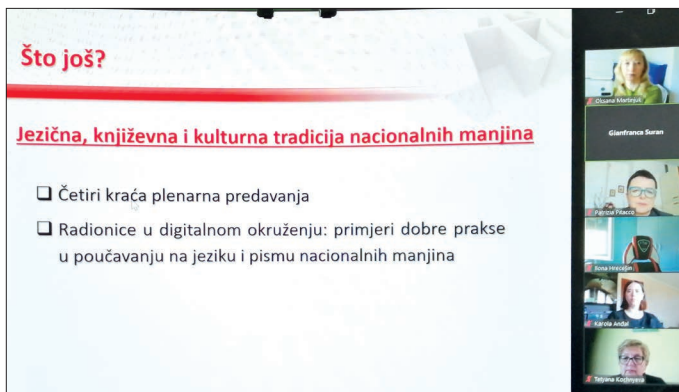
Poslije diskusije i zaključaka sudionici Okruglog stola su

posjetili OŠ Antuna Bauera u Vukovaru, jedinu školu u Vukovarsko-srijemskoj županiji u kojoj se provodi nastava po Modelu C, grkokatoličku crkvu Krista Kralja gdje je goste primio svećenik o. Vladimir Magoč koji je predstavio crkvu a posebno jedinstveni oltar izrađen u tehnici mozaika, muzej časnih sestara reda sv. Bazilija (Vasilijanke) gdje je postav muzeja prezentirala časna sestra Navkratija i Ukrajinski dom u Vukovaru.

Tetjana Ramač

ODRŽAN DRŽAVNI SKUP ZA NASTAVNIKE NACIONALNIH MANJINA

20. i 21. svibnja održan je stručni skup za prosvjetne djelatnike obrazovnih ustanova na jeziku i pismu svih nacionalnih manjina na području Republike Hrvatske preko online platforme ZOOM.

Tema skupa bila je „Ključna obilježja primjene Kurikuluma materinskih jezika nacionalnih manjina ovisno o modelu obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina po modelu A, B i C“.

Stručni skup je pripremila Patrizia Pitacco dipl. def., viša savjetnica za talijansku nacionalnu manjinu Agencije za odgoj i obrazovanje -podružnica Rijeka.

Osnovni cilj stručnog skupa bio je međusobno upoznavanje predstavnika Ministarstva obrazovanja RH s predavačima nacionalnih manjina koji rade u osnovnim i srednjim školama, prenošenje iskustava iz prakse te upoznavanje s mogućnostima i načinima rješavanja problema koji nastaju u radu:

- suvremeni pristupi u provođenju nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina;
- jačanje svijesti da je materinski jezik najmoćniji alat za očuvanje i razvoj kulturne baštine i identiteta nacionalnih manjina;
- promicanje aktivne komunikacije na materinskom jeziku u cilju poticanja i priznavanja jezične raznolikosti i višejezičnosti u obrazovanju;
- razvijanje potpune svijesti o jezičnoj, književnoj i kulturnoj tradiciji nacionalnih manjina;
- primjena multikulturalizma kao modela za prevladavanje sukoba.

Stručni skup je započeo predavljanjem sudionika skupa a onda su pozdravne riječi uputili ravnateljica Patricija Pitacco te predstavnici Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Na plenarnom predavanju obrađena je tema „Prikaz općeg stanja te osvijestiti položaj i važnost postojanja obrazovnog sustava na jeziku i pismu nacionalnih manjina te ustrajati na njegovom provođenju i unapređenju“.

Kao predavači su nastupili prof. dr. sc. Siniša Tatalović,

Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, s temom „Obrazovanje u hrvatskom modelu zaštite nacionalnih manjina“ i dr. sc. Filip Škiljan, Institut za migracije i narodnosti „Nacionalne manjine u Hrvatskoj – povijest i istraživanja“.

Nakon diskusije o prethodnim temama riječ je preuzeo prof. Nandor Čapo, ravnatelj Uprave za nacionalne manjine MZO-a koji je obradio temu „Obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina“.

U nastavku stručnog skupa pojedini pripadnici nacionalnih manjina su upoznali nazočne s primjerima iz prakse obrazovanja na svom materinskom jeziku.

Stručni skup se nastavio radionicama u digitalnom okruženju, raspravom u manjim grupama o prednostima i jakim točkama te nedostacima i slabim točkama poučavanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Izuzetno zanimljivo predavanje na temu „Svjesna uporaba riječi kao sredstva interkulturalne komunikacije“ održao je Andrea Sales, psihoterapeut iz Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Padovi uz napomenu da se predavanje održalo na engleskom jeziku uz prijevod na hrvatski jezik.

Predstavnici češke, mađarske, slovačke, srpske i talijanske manjine su u nastavku stručnog skupa, prezentirali konkretne teme koje obrađuju u nastavi na materinjem jeziku, a koje su blisko povezane s poviješću, običajima i kulturom pojedine nacionalne manjine.

U radionicama koje su uslijedile na kraju stručnog skupa, učiteljica ukrajinskog jezika i književnosti Oksana Martinjuk iz OŠ Antuna Matije Reljkovića Bebrina i predstavnica ukrajinske nacionalne manjine je održala predavanje o primjeru dobre prakse u poučavanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina na temu „Izučavanje ukrajinskoga jezika po Modelu C – uspjesi i problemi“.

Nakon predavanja svoja mišljenja su iznijeli i ostali sudionici ove radionice i predstavili svoje primjere dobre prakse.

Stručni skup je izuzetno koristan zbog upoznavanja različitih modela i pristupa izučavanju materinskog jezika u školama u RH koje formalno i materijalno omogućuje Republika Hrvatska u sklopu Ministarstva obrazovanja i znanosti, a sadržajno se bitno razlikuje zavisno o veličini i broju polaznika različite nacionalne manjine.

Ne smije se zaboraviti i uloga matične države u obrazovanju pripadnika nacionalnih manjina koje kroz različite pristupe i različitim intenzitetom pomažu učenicima pripadnicima nacionalnih manjina u očuvanju nacionalne pripadnosti. Upravo je stručni skup na temu obrazovanja nacionalnih manjina omogućio upoznavanje svih sudionika sa različitim stajalištima koje susrećemo u praksi.

Tetjana Ramač

POSVEĆENI NOVI ANTIMINSI ZA CRKVE U KRIŽEVAČKOJ EPARHIJI

Prije početka svete liturgije u župi Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu, u nedjelju 25. travnja 2021. godine o. Aleksandar je župskoj zajednici predstavio novi antimins koji je vladika Milan Stipić predao za uporabu crkvi u Slavonskom Brodu.

Antiminsi su predani i za druge crkve i kapele na području naših grkokatoličkih župa.

Vladika Milan Stipić je na Uskrs, 4. travnja 2021. godine, posvetio antimins za cijelu svoju biskupiju.

Antimins je pravokutno platno napravljeno od različitih materijala, obično od lana ili svile u čijem središtu su zašivene moći mučenika ili svetitelja koje su zapečaćene voštanom masom. Na platnu je obično predstavljen ukop Spasitelja Isusa Krista u grob, zajedno s drugim motivima i osobama koji su povezani s mukom, smrću i ukopom Isusa Krista.

U kutu su obično predstavljena četiri evanđelista. Često je po rubovima otisnut i tropar večernje Velikog petka, bogobojazni Josip, kao i tekst koji govori o naravi i svrsi antiminsa, a u donjem dijelu (podnožju) stoje informacije o tome tko je i kada posvetio antimins za uporabu.

Posebno važan i značajan je potpis i pečat biskupa kao i nadnevak kojoj crkvi je namijenjen.

Uporaba antiminsa u liturgiji i njegova uloga u župskoj zajednici

Od prvih kršćanskih zajednica liturgija je slavljena na grobovima mučenika. Ova praksa prvih kršćanskih zajednica razvila se kroz povijest na različite načine i u današnjim kršćanskim zajednicama. Tako i naša katolička tradicija bilo istočnog ili zapadnog obreda Euharistiju slavi na moćima svetih. Na taj nadnaravni način Krist je prisutan preko moći mučenika ili svetitelja kao znak nebeske crkve.

Pored liturgijskog značenja antiminsa, bez kojeg nije moguće služiti liturgiju, tu je i njegova važnost, obzirom da je on jedan od vidljivih znakova pripadanja kršćanske zajednice određenoj biskupiji. Na taj način biskup koji nije u mogućnosti biti stalno nazočan sa svojim vjernicima - preko antiminsa je prisutan u zajednici. Tako je na primjer bilo slučajeva u kojima je svećenik, zbog pastoralnih razloga sa sobom nosio antimins u udaljena sela koja nisu imala svoju crkvu te u kući jednog od vjernika, na njemu, služio svetu liturgiju. Ovakva praksa je osobito bila izražena i važna u vrijeme progona crkve i zabrane javnog djelovanja. Time i sam pojam antiminsa otkriva kroz naziv svoju svrhu. Grčki Ἀντιμύσιον, Antimension znači: umjesto stola (oltara).

Na taj način, u izvanrednim okolnostima, liturgiju je moguće služiti i izvan same crkve čime se potvrđuje i sama nazočnost i vlast biskupa koji se i potpisao na antimins i dao ga na uporabu.

Nikola Zastrižni

Novi antimins potpisan od sadašnjeg biskupa Milana Stipića

Stari antimins iz župne crkve u Slavonskom Brodu, nabavljen od kongregacije za istočne crke, potpisan biskupom Ioanom Bučkom

PRVA PRIČEST U UKRAJINSKOJ GRKOKATOLIČKOJ CRKVI U LIPOVLJANIMA

Nakon završenog vjeronauka i upoznavanja osnova kršćanstva i elemenata euharistije, 6. lipnja 2021. godine u sklopu služenja svete mise obavljena je i prva pričest petero djece prvopričesnika grkokatoličke vjere u Lipovljanima, u ukrajinskoj grkokatoličkoj crkvi Bezgrešnog začeca svete Ane.

Ovom velikom i nesvakidašnjem događaju sudjelovao je i Milan Stipić, biskup Križevačke eparhije koji je predvodio svetu misu zajedno s lipovljanskim grkokatoličkim svećenikom Nikolom Stupjakom.

U sklopu služenja svete mise, biskup je osobno pričestio djecu - Leu Šteljma, Anu Konstankijević, Matiju Ksenića, Patrika Dalinjaka i Svena Vlašića.

Pri dolasku grkokatoličkog biskupa Križevačke eparhije

Milana Stipića, kako je to uobičajeno, dočekalo ga je četvero djece Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani sa kruhom i solju, te mu zaželjeli dobrodošlicu u našu sredinu. Uslijedila je potom sveta misa koju je predvodio vladika križevački Milan Stipić, a u sklopu koje je i obavljena prva pričest mladih grkokatoličkih vjernika. Djecu su za ovaj nesvakidašnji čin pripremili župnik grkokatoličke crkve Bezgrešnog začeca svete Ane Nikola Stupjak i voditeljica crkvenog zbora Ankica Holovčuk.

Nakon svete mise, u prostorijama ukrajinskog društva – Domivke, održan je kratki susret i dogovor s biskupom o daljnjoj suradnji, prvenstveno detaljima služenja svete mise u Križevačkoj katedrali 24. lipnja na kojoj će pjevati crkveni zbor ukrajinske lipovljanske grkokatoličke crkve.

Ivan Semenjuk

GRKOKATOLICI SLAVONSKO-BRODSKE ŽUPE TRADICIONALNO NA SVETKOVINI SV. ANTUNA U PODVINJU

Kao i svake godine tako je i ove, na blagdan Sv. Antuna Padovanskog 13. lipnja, u župnoj crkvi u Podvinju, na brdašcu iznad Slavanskog Broda proslavljena ova svetkovina cjelodnevnim misnim slavljinama.

Grkokatolička liturgija je služena u osam sati a predvodio ju je župnik slavonskobrodske, grkokatoličke župe o. Aleksandar Hmilj.

Tradicionalno je u liturgiji pjevao župni zbor koji su predvodile sestre Vasilijanke. Liturgiji je nazočilo mnogo hodočasnika koji su sa zanimanjem pratili tijek liturgije jer mnogi, nažalost, još ne znaju da je grkokatolička liturgija a i sami vjernici, grkokatolici, sastavni dio Katoličke crkve i da se radi o predivnom zajedništvu iste vjere, istih sakramenata i iste zajednice, ali u zajedništvu u kojem se razlikujemo po nekim izvanjskim stvarima uzrokovanim povijesnim prilikama - odijevanjem, običajima, obredom, itd.

Grkokatolici u Hrvatskoj su u sastavu Križevačke eparhije ili Križevačke biskupije koja je dio jedinstvene Katoličke crkve na čelu sa rimskim Papom. U liturgiji se koristi bizantski istočni obred. Vjernici te eparhije - biskupije su

Hrvati, Ukrajinci i Rusini ne samo u Hrvatskoj već i u Bosni i Hercegovini i Sloveniji. Sjedište je u Križevcima.

Zanimljivo je da su pored katolika došli mnogi koji nisu katolici, pokloniti se ovom svecu, zapaliti svijeću i zahvaliti mu za mnoge uslišane molitve.

Ova tradicionalna sveta liturgija je još jedan pokazatelj prepoznatljivosti grkokatolika slavonskobrodske Župe u vjerskom životu našeg grada i županije na čelu sa župnikom o. Aleksandrom Hmiljem, koji, zajedno sa svojim vjernicima, velikim trudom i angažiranošću tome doprinosi.

Nikola Zastrižni

ПРОВІНЦІЯ СВЯТОГО АРХАНГЕЛА МИХАЙЛА СЕСТЕР ЧСВВ: НАРИСИ ІСТОРІЇ

Серію публікацій про історію сестер василіянок продовжуємо розповіддю про монастир в Осієку (заснований 1939 року).

Частина 4. Осієк (1939-1945)

Посвята монастиря з інтернатом в Осієку, 1939 рік.

Колишній вигляд монастиря в Осієку

Спільнота сестер василіянок в Шіді зростала, тому сестри з допомогою крижевецького владыки Діонісія Няраді почали шукати місце для нового монастиря. У монастирській хроніці 22 травня 1939 року записано: «Ми всі дуже хотіли розвинути свою працю по тамтїм боці Дунаю – в Бачці, где суть наші найбільші села і з яких маємо найбільше конвікторок. Та наші Ексцеленція – наші найбільший Опікун і Добродій – котрий спровадив Сестер нашого Чина з Галичини до Сриму – приказали нам в тій справі добре роздуматися – а передовсім в горячих молитвах звертатися до Христа Царя, в Якого

Чесць має бути оснований новий дім. По упливі якогось часу Їх Ексцеленція означили нам Осієк яко місце где по Волі і Провідіню Божім маємо купити пожаданий дім.»¹. Осієк був вибраний на осідок нового монастиря не випадково. Це місто вже з кінця 18 століття, при самому заснуванні Крижевецької єпархії, мало стати центром Осієцького вікаріату. Єпископ Божічковіч навіть пропонував імператриці 1774 року заснувати в Осієку нову єпархію для опіки над вірними Бачки, Керестура і Куцури, Окрім того, саме в Осієку, де було багато середніх шкіл, сестри василіянки планували зайнятись освітньо-ви-

ховною діяльністю. Владика Нярадї у своєму листі 1939 року до Міністерства освіти писав: «Я звернув увагу, що по різних містах Воеводини і Срієму є багато молодих учениць середніх шкіл, які мешкають по домах, дуже часто без належного нагляду і виховання. Через це я вирішив відкрити в Осієку малий інтернат для учениць середніх шкіл, яким би керували греко-католицькі сестри Василіянки з Шіду. Сестри кваліфіковані і вони б під моїм наглядом давали згаданим ученицям все, що їм потрібно для доброго виховання і навчання.»³

30 червня 1939 року будинок в Осієку було придбано, невдовзі вдалося викупити і сусіднє подвір'я. Сестри замешкали за адресою В. Вільсона 1-2, сьогодні Вільсона, 13. Одразу розпочалися ремонти, щоби приготувати дім для учениць. 15 серпня сюди приїжджають с. Йоанна Бучко і с. Климентія Загородна для допомоги в будівництві та праці в городі. 21 серпня з Шіду до Осієка приїжджають шість сестер, які мали замешкати в домі: м. Агнета Буїла (настоятелька), с. Макрина Надь (префекта, наставниця школярки), с. Амброзія Арвай (кухарка), с. Анїсія Лисак (городничка) та с. Марія Тимко і с. Йосафата Бесерміні, які мали продовжити навчання в Осієку. Першого року до інтернату зголосилося п'ятнадцять

учениць, переважно з сіл Керестура і Куцури. Капеланом монастиря був призначений о. Янко Провчі.

1 листопада 1939 року відбулося урочисте посвячення монастиря та інтернату, в якому взяли участь владика Нярадї з секретарем о. Йоакимом Сегедї та о. Онуфрій Бурдяк, ЧСВВ. Інтернат для дівчат був великою мрією владики Нярадї, однак друга світова війна спричинила інший хід подій.

Через воєнні дії сестри були змушені відпустити учениць. Окрім того, після несподіваної смерті владики Нярадї, великого добродія монастиря, почалися великі матеріальні труднощі. Тому 1944 року інтернат було закрито, а невдовзі, 1946 року комуністична влада остаточно заборонила сестрам займатися будь-якою виховною діяльністю. Щоб вижити, сестри працювали на полі.

Змінилась і управа монастиря. Під впливом воєнних подій, 1945 року ігуменя мати Любов Провчі, яка до того часу мешкала в Шіді, переїхала з більшістю сестер до Осієка. 1951 року декретом Конгрегації для Східних Церков усі монастирі сестер василіянок були об'єднані в один Чин з Генеральною Управою в Римі та чотири Провінції: дві в Америці, одну в Аргентині, та Європейську Провінцію з центром в Осієку.

С. Теодосія Мостепанюк, ЧСВВ

Реколекції для сестер в Осієку 1952 р. проводили владика Г. Букатко і о. В. Сабол, ЧСВВ.

¹Кроніка монастиря С. С. Василянко посвяченого «Христу Царю» в Осієку від 22.V. 1939 р., 3.

²Див. Юрій ДЖУДЖАР, Католицька Церква візантійсько-слов'янського обряду в Югославії, Рим, 1986, 50-51.

³ Pismo vl. Dionizija Njaradi Ministarstvu prosvjete Kraljevine Jugoslavije, Beograd, Križevci, 26. maja 1939, у: Архів Провінції.

СУМНА ВІСТКА

Відійшла до вічності с. Тетяна Фіна ЧСВВ

16 травня 2021 року упокоїлась у Господі с. Тетяна Фіна, ЧСВВ з Провінції св. Архангела Михаїла (Осієк, Хорватія). Найдовший час свого монашого життя працювала по українських парафіях Боснії і Славонії (Хорватія), де катехизувала дітей і вела церковний спів.

С. Тетяна (хресне ім'я Параскева) народилась 19.01.1944 року у с. Штрпці (Donji Štrpci) поблизу Прнявора в Боснії і Герцеговині в багатодітній українській родині, що оселилась на цих теренах на початку 20 століття. Сестра згадувала, як дитиною щонеділі босоніж ішла до церкви у Прняворі на Літургію. З дитячих років вона плекала любов до молитви та свого народу. 30.10.1960 року вступила на канонічний рік новіціату монастиря сестер василіянок в Осієку. Перші тимчасові обіти склала 30. 10.1962 року в Осієку, а 20.09.1970 року в Новому Саді, разом з п'ятьма іншими сестрами, склала довічні обітниці Господеві. У 1970-1977 роках навчалась у гімназії сестер «Маріянеум» в Загребі.

У Провінції виконувала служіння домової настоятельки у Вуковарі, Міклушевцях, провінційної дорадниці, магістри новичок. Певний час працювала в Римі. Брала участь в організації та проведенні реколекцій для молоді в Осієку і Прняворі. Разом із с. Терезією Сапун на початку 1980-х років катехизувала дітей у Канижі, Шумече, згодом у Славонському Броді. 1987 року сестра вперше змогла відвідати Україну.

С. Тетяна з 1973 до 1996 року була катехиткою в українських греко-католицьких парафіях Боснії. Зокрема, в монастирській хроніці вказано, що на запрошення пароха о. Івана Барщевського влітку 1973 року с. Тетяна Фіна та с. Діонісія Сапун катехизували близько 60 дітей у парохії Дев'ятина в Боснії. 1977 року, після гімназійного іспиту зрілості, с. Тетяна розпочинає катехизацію дітей в Прняворі на прохання пароха о. Олександра Біляка. З того часу вона працює там щороку, а також у Лишні, Хорвачанах, Прієдорі, Брджанах.

Згодом, коли сестри василіянки 1981 року відкрили новий монастир у Славонському Броді, с. Тетяна кожні вихідні їздила звідти до Прнявора, де навчала дітей основ релігії та вела богослужбовий спів. Серед її вихованців 1973-1996 років були майбутні греко-католицькі священники (о. Славко Думич, о. Віктор Павич, о. Мирослав Кернишин, о. Іван Ліський, о. Андрей Петришин) та майбутні сестри василіянки Христофора Маркієвич і Дарія Фіна.

Коли у Прняворі 1988 року було збудовано Духовний центр, до реколекцій та зустрічей молоді додалися дяківські курси, також тут побували на відпочинку групи дітей з України, що постраждали від Чорнобильської аварії. Під час війни 1990-х років сестри розпочали харитативну діяльність, приймали біженців. С. Тетяна важко захворіла, і у квітні 1996 року, з допомогою владики Франі Комаріци та місцевих парафіян, її та с. Володимиру Хроміш вдалося вивезти з Прнявора. Останні роки

сестра прожила в Осієку, вела церковний спів, плела вервиці і чотки, готувала до прийняття Святих Тайн.

Учні с. Тетяни та усі, з ким вона зустрічалась, назавжди запам'ятають її енергійність, наполегливість, з якими вона виховувала у молоді любов до Бога і до рідного народу: «Щоразу, коли подумаю про неї, чую її голос, - дзвінкий, лункий, енергійний, радісний, веселий, переконливий. Таким він був, коли вона співала в храмі, і таким був, як нам викладала катехизм: він проникав в мої вуха, втискався в мій розум, закарбовувався в мою душу. Знаю, що цей голос точно окреслював її віру і її любов, він відображав її саму....і знаю що цей голос залишиться присутній в мені на ціле мое життя».

Сестри Василіянки та вдячні учні

Дев'ятина (БіГ), 1973. О. Іван Барщевський, с. Діонісія Сапун і с. Тетяна з першопричасниками.

Прнявор, 1991. Діти з Києва і Полісся на відпочинку в Духовному центрі.

Брджани, 1984. Перше святе причастя.

СУМНА ВІСТКА

На спомин про с. Ярославу Гралюк, ЧСБВ

16 травня 2021 р. Б. відійшла до вічності с. Ярослава Гралюк, ЧСБВ з Провінції св. Архангела Михаїла, Осієк, Хорватія. Її життя стало сторінкою історії українців на цих теренах, а також Греко-католицької Церкви в Хорватії, Боснії, Сербії та Україні.

Сестра Ярослава (хресне ім'я Олена) народилася 8 грудня 1933 р. у селі Детляк (Gornji Detlak) поблизу Дервенти у Боснії і Герцеговині у побожній і патріотичній родині Гралюк, що приїхала до Боснії на початку 20 століття. Сестра неодноразово згадувала, як в її рідній оселі на літніх канікулах бували студенти з України, а в домі не стихала українська пісня.

За прикладом старших сестер Юстини і Євгенії (с. Йосифи і с. Анни Гралюк) Олена вступила до монастиря 4 грудня 1950 р., отримавши монаше ім'я Ярослава. Її магістрою, тобто наставницею під час перших років життя в монастирі була мати Василія Сівч, яка перед приїздом до Югославії 1945 року довгі роки була вчителькою в Яворові, Дрогобичі, Перемишлі. Перші тимчасові обіти с. Ярослава склала 24.10.1953 року в Осієку, а довічні обіти 26.10.1956 року в Римі.

Сестра протягом 71 року монашого служіння була протоігуменею (1985–1990) та провінційною дорадницею, домовою настоятелькою, працювала медсестрою у Новому Саді, була активною у пасторальній праці в Києві. 1963 року її покликали до Риму на служіння Блаженнішому Йосифу Сліпому після його звільнення із заслання. Сестра любила згадувати, як Блаженніший звертався до неї хорватською «Draga Ярослава». Розбудовуючи структури Української Церкви в Римі, Йосиф Сліпий збирав у приміщеннях УКУ тисячі книжок. Коли с. Ярослава поцікавилась, навіщо, він відповів: «Сестро, побачите, що коли Україна стане вільною, усі ці книжки будуть краплею в морі». Через кілька десятків років пророчі слова Блаженнішого здійснилися, і саме сестрі Ярославі судилося стати однією з перших місіонерок у вільній Україні.

1993 року с. Ярослава Гралюк разом з с. Зиновією Сапун приїхали до Києва. Їхня праця була різноманітною: окрім викладання катехизму в школах, сестри вели пасторальну діяльність на парафіях Києва, Ірпеня, Черкаса, Чернігова та інших міст. Зі спогадів сестри Ярослави: «Початки були дуже важкі, прийшлося плакати. А вже приїхали у свою державу, а ніде не чули своєї мови. У школі ми працювали два роки... На Подолі у Києві Служба Божа служилася на підвір'ї, пізніше в підвалі, доки нагорі на першому поверсі одну кімнату впорядкували і зробили церквою. С. Зиновія пошила на престіл обруси і ризи для свічкарів, а також одяг для першопричасників, а також костюми для вертепу і св. Миколая. Сестри готували на Подолі дітей до Першого Святого Причастя, а також катехизували різні вікові групи. Готували дітей до свята св. Миколая, до вертепів, організували табори, паломництва для дітей і дорослих.»

Останні роки свого життя сестра Ярослава прожила в Осієку. Вона була людиною молитви, завжди радісною, усміхненою, пісню прославляла Бога. У свій шухляді в каплиці вона зберігала списки людей, за яких обіцяла молитися, і справді невпинно молилася щоденно. Нам бракуватиме її усмішки, її голосу, її спогадів.

*Двері замкнулися щільно, і тихо-тихо Ви вийшли за двері,
З молитвою на устах. Так, як і жили.
Радісна, у польоті пісні, не жаліючи свого проміння,*

*Дотикаючись до наших душ. Ви пішли...
Та вірю, не забули свої списки, взяли зі собою,
Ідесь зовсім поруч молитесь за тих, кого любите...*

Сестри Василянки

Сестри Анна, Ярослава, Йосифа Гралюк з рідними.

Сестри Йосифа Гралюк, Ярослава Гралюк (другий ряд), Василя Сівч, Євстахія Торконяк, Агнета Буїла (перший ряд) з Блаженнішим Йосифом Сліпим, Рим, 1963.

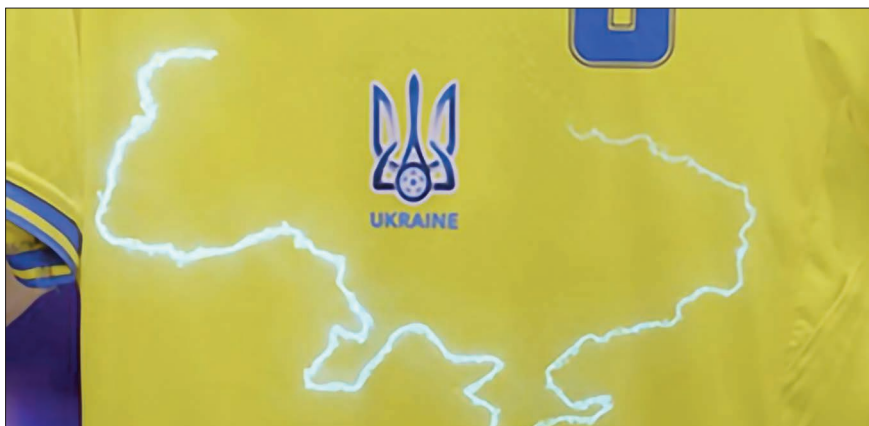

С. Зиновія і с. Ярослава, Київ, 1996. Після спільної молитви в каплиці сестер.

ФОРМА ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ

Форма збірної України на чемпіонат Європи-2020 – найрезонансніша тема останніх днів

Чому Росія обурилася через Крим і "Слава Україні"

футболка збірної України на Євро-2020 затверджена відповідно до правил щодо екіпірування.

Реакція Росії

Так, депутат Держдуми Дмитро Свіщев заявив, що у новому дизайні форми закладений політичний конфлікт і закликав УЄФА заборонити її використання: "На спортивних стадіонах не має бути місця політичним деклараціям. Нехай тоді наші футболісти виходять на поле в майках з контуром Російської імперії - з Польщею, Україною і Фінляндією у складі", - сказав він.

Російський сенатор Сергій Цеков, своєю чергою, розгледів у написах "Слава Україні" і "Героям слава" "нацистські гасла".

Ближче до вечора з заявою виступила речниця російського МЗС Марія Захарова, яка написала, що "українська футбольна команда на своїй формі приєднала територію України до Криму".

За її словами, новою уніформою Україна створює "ілюзію неможливого", а гасло "Слава Україні" назвала "нацистським кличем".

Гасло "Слава Україні! - Героям слава!" бере початок з визвольних змагань 1917 року та вітання Української повстанської армії. Воно стало поширеним під час протестів 2013-2014 років у Києві. З 2018 року воно є офіційним зверненням у Збройних силах України. Керівники іноземних делегацій також тепер вітаються так з почесним караулом, коли приїждять до України.

6 червня Україна презентувала нову форму, в якій національна збірна гратиме під час Чемпіонату Європи з футболу - на ній є обрис карти України, включно з Кримом, та написи "Слава Україні" і "Героям слава".

Форму з такими елементами вже затвердила УЄФА.

В Росії не приховують обурення і закликають УЄФА заборонити новий комплект уніформи. Натомість США через свій екаунт у Twitter похвалили нову форму і нагадали, що Крим - це Україна.

Крим є міжнародно визнаною частиною України, а Росія анексувала його в 2014 році.

Фотографії нової форми у своєму фейсбуці напередодні оприлюднив очільник Української асоціації футболу Андрій Павелко, висловивши сподівання, що вона додасть сил українським гравцям. "Головним її атрибутом стане оберіг і символ, дорогий серцю кожного українця. Це найцінніший для всіх нас обрис нашої країни, - зазначив він. - Єдиної і неподільної батьківщини з Кримом, Донецьком, Луганськом, Києвом, моїм рідним Дніпром, Львовом, Одесою і усіма містами і селами, де головною мелодією з дитинства є мелодія національного гімну".

Нагадаємо, що напис "Слава Україні" вже неодноразово з'являвся на футболках збірної з футболу, зокрема і минулого року. І хоча реакція українських користувачів на нову форму під дописом Павелка була переважно позитивною, незабаром на неї

звернули увагу російські ЗМІ, які у своїх заголовках акцентували увагу на тому, що в обрисі України на ній включений Крим.

Упродовж кількох наступних годин російська преса наповнилася заявами від російських політиків та посадовців.

Нова форма збірної України виготовлена у трьох кольорах – синьому, жовтому та білому. Екіпірування містить гасла "Слава Україні!" та "Героям Слава!", а на грудях розробники розмістили карту України з тимчасово окупованими територіями Луганської і Донецької областей, а також анексованим Росією Кримом.

Це викликало неабияке обурення в країні-агресорі. Росіяни вбачають у такій формі національної команди України політичний підтекст та звернулися з цього приводу в УЄФА. Щоправда, Союз європейських футбольних асоціацій у відповідь на запит тамтешніх ЗМІ вже заявив, що

"Наша земля"

В Україні на обурення з боку росіян відреагували не менш різко. Експерт збірної України Мирон Маркевич назвав вимоги про заборону нової форми "нахабними".

"Хотілося б порадити цим "експертам" краще зайнятися допінговими скандалами, через які збірним Росії заборонено виступати на найбільших міжнародних змаганнях під своїм прапором. А їх нахабні вимоги щодо контурів кордонів України на нашій ігровій формі взагалі не витримують критики. Адже це ж саме росіяни окупували нашу територію, а тепер ще сміють щось коментувати і рекомендувати", - заявив Маркевич.

Йожеф Сабо, колишній тренер української збірної та київського "Динамо", так само засудив заяви росіян.

"Таке враження, що їм більше немає чим зайнятися. Чіпляються до нас, аби причепитися. Яка може бути розмова? Прийшов сусід, вигнав з квартири і сказав, що тепер буде там жити. Так само зробили з Кримом. Як громадянин України можу сказати, що Крим, Луганськ і Донецьк - це наша земля".

Експерт "жовто-синіх" Євген Левченко був менш стриманим у своїх коментарях, але так само окреслив свою позицію: "Зазвичай я

не колекціую футболки, але після того, як реагують на нову футболку збірної України, я обов'язково куплю одну. Слава Україні", - написав він у твіттері.

Зранку 7 червня, російське видання "Спорт-Експрес" оприлюднило відповідь УЄФА на свій запит щодо нової форми збірної України. З нього слідує, що варіант заборони форми не розглядається.

"Футболка національної збірної України (та всіх інших команд) на Євро-2020 затверджена УЄФА згідно з правилами щодо екіпірування", - йдеться у відповіді УЄФА.

Згодом на цьому наголосив сам Андрій Павелко. "Форма була погоджена задовго до презентації, тому розмови про можливу заборону з боку УЄФА на її використання абсолютно безпідставні", - написав пан Павелко.

На цю ситуацію вже навіть відреагувало посольство США в Україні - їм нова форма сподобалась.

Скандал зі "Слава Україні" на Чемпіонаті світу

У 2018 році, під час Чемпіонату світу з футболу, гасло "Слава Україні" вже ставало приводом для скандалу.

Тоді після перемоги над збірною Росії гравець Хорватії Домагой Віда, який відзначився голом у матчі,

передав привіт українцям вітанням "Слава Україні".

На відео з роздягальні разом з футболістом також був член делегації Хорватії Огнен Вукоевич. Обидва тривалий час грали за київське "Динамо".

Той відеозапис отримав надзвичайно негативну реакцію у Росії, представники якої стали вимагати від ФІФА відреагувати на "чіткий прояв націоналізму".

Дисциплінарний комітет ФІФА зрештою виніс попередження Віді - у його зверненні побачили політичний жест. Проте дискваліфікувати футболіста не стали.

Огнена Вукоевича попередив Хорватський футбольний союз, який виключив його зі складу офіційної делегації на ЧС-2018 та тренерського штабу. ФІФА також оштрафувала його на 15 тисяч доларів.

Сам Домагой Віда пізніше пояснив, що у його словах не було політики.

"Ніякої політики. Це жарт. У мене там друзі з часів "Динамо" Київ, нічого іншого я на увазі не мав", - пояснив пан він.

Хорватський футболіст не мав стосунку до збірної України та її символів чи слоганів.

ФІФА забороняє прояви політики та політичні гасла під час проведення турнірів під своєю егідою.

BBC NEWS Україна, 07.06.2021.

NOVI NOGOMETNI DRESOVI UKRAJINE

Ukrajinski nogometni dresovi za Euro izazvali sablazan u Rusiji

Rusija traži da UEFA zabrani dres reprezentacije Ukrajine u kojem će njezini igrači nastupiti uskoro na Euru, ali krovna europska nogometna asocijacija odbacila je ruski prigovor iako ruski pravnici detaljno proučavaju UEFIN statut. Što je tako razbjesnilo Ruse, pitaju se, a oglasio se i Kremlj, rusko ministarstvo vanjskih poslova te mnogi zastupnici Dume.

Dakle, ukrajinski reprezentativci na svojim će dresovima imati obrise Ukrajine na kojima se vidi Krim te područje Donbasa, a na kragu im je ispisana sporna poruka "Slava Ukrajini - Herojima slava!". Taj slogan je sporan jer su ga tijekom Drugog svjetskog rata rabili ukrajinski kolaboracionisti. Predsjednik ukrajinskog nogometnog saveza Ondij Pavlenko rekao je da će ta "silueta Ukrajine" na dresu igračima dati dodatnu snagu, a glasnogovornica ruskog MVP-a Marija Zaharova dodala je da su "Ukrajinci na dresu pripojili sebi dio ruskog teritorija" te da je to "očajnička umjetnička instalacija", podjednako "metafizička kao i Pavlenkovo objašnjenje".

To je iluzija nemogućega ili kako bi se na ruskom reklo - samoobmana, a predstavnik Krima iz Ureda predsjednika Putina Georgij Muradov kratko je dodao da će "oni prihvatiti i shvatiti da je Krim nepovratno dio ruske zemlje". Rusija je anektirala i pripojila Krim u ožujku 2014. godine, nakon što je na vlast došla proeuropska vlada, a iz zemlje pobjegao proruski predsjednik Viktor Janukovič. Podsjetimo da je tamo nakon raspada SSSR-a bila stacionirana ruska crnomorska flota.

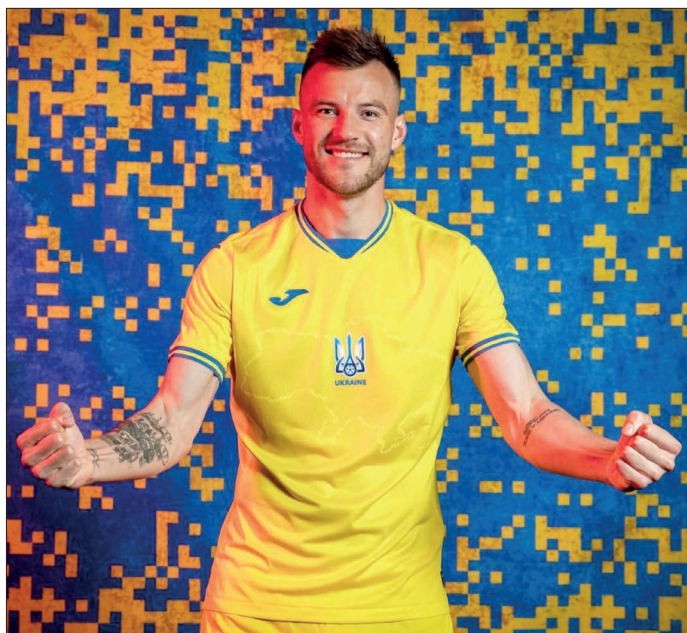
Šef Parlamentarnog odbora za sport i mladež UME Podmiri Svodovi kaže da je to "politička provokacija" te da je UEFA otvorila Pandorinu kutiju, jer, kako kaže, ima puno spornih teritorija u Europi pa i "Mađarska bi mogla imati pretenzije prema zapadnoj Ukrajini, Poljska prema Lavovu" i poentira da je "Krim neosporni dio Rusije" te kako bi se njezini susjedi osjećali da ruska reprezentacija izađe u dresovima s kartom Ruskog Carstva na kojoj su Finska, Poljska i Krajina, zaključuje Sviščov.

Ruski senator Aleksej Puškov izjavio je da je "Krim bespovratno ruski" i da je taj obris na ukrajinskom dresu "sve što je ostalo Kijevu". Rusija je opravdala aneksiju tuđeg teritorija riječima da je "uspostavljena pravda" te da na Krimu živi većinski ruski narod, što je točno, ali oni su većina tek nakon 1945. godine, kad je Staljin s poluotoka protjerao većinske Tatare.

Otimačinu Krima priznalo je tek šest država, poput Sjeverne Koreje, Sirije i Venezuele, a još nisu recimo ni Lukašenko ni Vučić.

Podsjetimo da su na Svjetskom prvenstvu 2018. godine Domagoj Vida i Ognjen Vukojević bili izloženi napadima ruskih medija i kažnjeni s po 15.000 dolara jer su vikali "Slava Ukrajini".

Vlado Vurušić
Jutarnji list, 7. lipanj 2021.

EUROVIZIJA 2021. - UKRAJINA UŠLA U TOP - 5!

Ukrajina u finalu zauzela 5. mjesto, prema rezultatima glasanja publike 2. mjesto, a u polufinalu 1. mjesto

Pobjedu *Eurovizije 2021.* odnio je talijanski bend *Måneskin* s pjesmom *Zitti e buoni*. Istodobno, Ukrajina je među pet najboljih izvođača natjecanja.

Ukupno su se u finalu mogli vidjeti nastupi 26 zemalja. Predstavnici 17 zemalja sudjelovali su u drugom polufinalu 20. svibnja 2021. godine. Nakon glasanja, deset izvođača koji su predstavljali Island, Albaniju, Grčku, Švicarsku, Finsku, Moldaviju, Srbiju, Bugarsku, San Marino i Portugal stiglo je do finala. Uz to, u finale natjecanja su se automatski plasirali predstavnici pet zemalja - osnivača natjecanja: Velika Britanija, Francuska, Njemačka, Španjolska i Italija, kao i zemlja domaćin Nizozemska.

Prvo polufinale *Eurovizije 2021.* održano je 18. svibnja u Rotterdamu, u kojem je nastupilo 16 sudionika, uključujući ukrajinski bend *Go_A*.

Pored Ukrajine, finale su izborili predstavnici Norveške, Izraela, Rusije, Azerbajdžana, Malte, Litve, Cipra, Švedske i Belgije.

Ukrajinska predstavnica Katerina Pavlenko bila je jedna od favorita mnogim obožavateljima.

Katerina Pavlenko, solistica benda Go_A i predstavnica Ukrajine na Euroviziji 2021.

Katerina Pavlenko je rođena 10. kolovoza 1988. godine u ukrajinskom gradu Nižyn Černihivske oblasti (županije). Katerina je pjevačica, folkloristica, skladateljica, solistica benda *Go_A*.

Predstavnica Ukrajine je na 64. izboru za pjesmu Eurovizije u Nizozemskoj nastupila s narodnom pjesmom *Buka* (ukr: *Шум*) gdje je u finalu zauzela 5. mjesto, a prema rezultatima glasanja publike 2. mjesto. Pjesma je izvedena u žanru elektro-folka koji kombinira etničko pjevanje s elektroničkim ritmovima.

Katerina Pavlenko piše i objavljuje pjesme i recitacije pod pseudonimom *Monokate*.

Katerinu su odgajali djed i baka koji su voljeli i pjevali tradicionalne narodne pjesme. Pohađala je glazbenu školu, odsjek za vokal i zbor, te svirala instrumente klavir i gitaru. Učitelji su joj

savjetovali da se bavi opernim pjevanjem.

2009. godine završila je srednju školu „Marije Zankovecke“ za kulturu i umjetnost s diplomom dirigenta narodnog zbora (smjer - narodni zbor).

2009.-2013. studirala je na Kyjivskom nacionalnom sveučilištu za kulturu i umjetnost na Glazbenom smjeru (specijalizacija "Folklor").

Od 2017. godine K. Pavlenko je voditeljica veteranskog zbora u gradu Berezanj (Kyjivska regija) u Gradskom domu kulture. Pod njezinim vodstvom zbor je osvojio naslov *Narodnog zbora*.

Bend Go_A

2012. godine Katerina Pavlenko se pridružila bendu *Go_A*, šest mjeseci nakon stvaranja benda. Isprva je nastupala kao prateći vokal, kasnije je postala solistica. Objavili su studijski album *Idi na zvuk* i nekoliko singlova.

22. veljače 2020. godine zajedno s bendom *Go_A* pobijedila je u Nacionalnom izboru na natječaju za *Euroviziju 2020.* s pjesmom *Slavuj*. Zbog pandemije koronavirusa, natjecanje je otkazano, ali bend *Go_A* je predstavio Ukrajinu na *Euroviziji 2021.* godine s pjesmom *Buka* jer je svaki natjecatelj morao predstavljati svoju zemlju s novom pjesmom.

U finalu natjecanja bend je zauzeo 5. mjesto po zbroju bodova nacionalnog žirija i gledatelja (prema rezultatima glasanja gledatelja 2. mjesto, a u polufinalu je ekipa osvojila 1. mjesto).

Pjesma *Buka* bila je na vrhu ljestvice najpopularnijih pjesama na Spotifyu i sada glasi kao jedna od zanimljivijih i najboljih pjesama ovog natjecanja.

Pobjednik *Eurovizije 2021.* Talijan Damiano David, na pitanje tko mu je bio favorit, rekao je da je navijao za Ukrajinu: "Ukrajina! Nevjerojatno!", rekao je na konferenciji za novinare.

S ukrajinskog jezika prevela Olesja Martinjuk

DUNAV NAS SPAJA

Predstavnici nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije su održali sastanke u svezi pripreme projekta "Dunav nas spaja" u organizaciji Vukovarsko-srijemske županije. Sastanci su se održavali od 27. do 30. travnja u prostorijama Razvojne agencije Vukovarsko-srijemske županije u Vinkovcima, u specifičnim uvjetima i na način da je svaki predstavnik dobio drugi termin održavanja sastanka kako bi se izbjeglo okupljanje većeg broja ljudi na jednom mjestu. Zbog pandemije uzrokovane korona virusom cijeli projekt je bio u mirovanju. Kao predstavnik županije nazočan je bio zamjenik župana Đorđe Čurčić koji je predstavnike

obavijestio o imenovanju nove osobe ispred Razvojne agencije Vukovarsko-srijemske županije zadužene za pripremu projekta a radi se o Vedrani Rimac, višoj voditeljici projekata u Odjelu za pripremu programa i projekata.

Poslije sastanka predstavnici manjina su dobili upitnik u kojemu su trebali navesti konkretne prijedloge aktivnosti za provedbu projekta, vodeći se time da aktivnosti moraju biti prihvatljive i u skladu s epidemiološkim mjerama.

S predloženim aktivnostima trebalo je dostaviti i troškovnik za nabavu uređaja, opreme, edukacije i slično.

Tetjana Ramač

U VUKOVARU ODRŽANA SVEČANA SJEDNICA POVODOM DANA NACIONALNIH MANJINA

13. svibnja 2021. godine u 9,00 sati u Velikoj vijećnici u Vukovaru održana je svečana sjednica povodom Dana nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije. Sjednici su prisustvovali predsjednici, tajnici te predstavnici mađarske, rusinske, slovačke, srpske, bošnjačke, ukrajinske, njemačke i albanske nacionalne manjine.

Ovom prigodom bila je uručena Povelja županu Boži

Galiću i zahvalnice dožupanu Đorđu Čurčiću i Jadranki Golibić, dugogodišnjoj suradnici s predstavnicama nacionalnih manjina.

Također, vijećima su bila uručena prijenosna računala za poboljšanje rada administrativnih tajnika a predstavnici su nagrađeni poklon paketima.

Tetjana Ramač

UKRAJINCI U KANIŽI OBILJEŽILI MEĐUNARODNI DAN VEZENE KOŠULJE

ljepote, čistoće, plodnosti, mladosti, ljubavi, sreće... Najviše se cijeni košulja vezena vlastitim rukama ili majčinim.

Ove godine zbog pandemije korona virusa Ukrajinci su u Kaniži ovaj blagdan obilježili skromno, u manjem broju, prezentirajući u svom selu lijepe ukrajinske vezene košulje.

Lidija Martić

Od 2006. svake godine u treći četvrtak svibnja u cijelom svijetu se obilježava Međunarodni dan ukrajinske vezene košulje.

Ukrajinci u Kaniži već nekoliko godina zaredom obilježavaju ovaj značajan blagdan koji je 2006. godine predložila Lesja Voronjuk, studentica povijesti na Sveučilištu politologije i međunarodnog odnosa u ukrajinskom gradu Černivci.

Međunarodni dan vezene košulje nije državni ili duhovni blagdan, može ga slaviti svatko na način da toga dana odjene svoju vezenu košulju kako bi se sačuvala tradicija i prezentirala ukrajinska vezena košulja kao dio ukrajinske narodne nošnje.

U zadnjih nekoliko godina Međunarodnom danu vezene košulje se pridružila velika ukrajinska dijaspora u cijelom svijetu.

Za ovaj blagdan nije predviđeno održavanje koncerata već predstavljanje različitih vezova na košulji, od najstarijih do suvremenih. U vezu ima puno različitih simbola: snage, energije, dobrote,

Я ВИШИЮ СОРОЧКУ КОЛЬОРОВУ Й ПО БІЛИМ СВІТІ ГОРДО В НІЙ ПІДУ

нуються до великої української родини, щоб показати красу української вишивки на своїх сорочках. Цього року члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки прийшли у вишитих сорочках на Службу Божу, щоб популяризувати українське національне вбрання, вишивку та свою культуру і традиції.

Українська вишивка має дуже давнє походження. Дослідження свідчать, що вишите вбрання створювали ще до VI століття. Жінки вишивали національний одяг з давніх давен і це ремесло передавали своїм донькам, онукам.

У кожному регіоні України можна зустріти різні техніки вишивання, різні орнаменти, навіть традиційні кольори бувають різними. Вишивка хрестиком є найпопулярнішим швом в Україні, який використовують не лише у вишиванках, але й у інших вишитих виробах.

Слід відзначити, що першим, хто поєднав українську вишиванку з буденним одягом став відомий український письменник Іван Франко. Саме він стильно скомбінував вишиту сорочку з піджаком.

Приємно, що орнаменти з вишивки з кожним днем стають все більш популярними. Сьогодні їх втілюють не лише на сорочках, але й на будь-якому сучасному вбранні.

Олеся Мартинюк

Шороку в Україні у третій четвер травня відзначають День вишиванки. У цей день прийнято одягнути вишиту сорочку і в такому вигляді пройтися містом чи селом, навіть піти на роботу.

До цього свята приєднуються українці, які проживають за межами своєї Батьківщини.

Українці з хорватського міста Осіек щороку залюбки приєд-

OBILJEŽENA 250. GODIŠNJICA OSNOVNE ŠKOLE „JOSIP KOZARAC“ LIPOVLJANI

U ovoj školi među prvima u Hrvatskoj organizirana nastava Ukrajinskog jezika

Davne, 1770. godine osnovana je i počela s radom osnovna škola u Lipovljanima. Obilježavanje ove godišnjice zbog pojave pandemije korone odgođeno je prošle godine, ali je stoga održano ovih dana.

U sklopu obilježavanja jubileja, 14. lipnja 2021. godine organiziran je i održan svečani program i premijera igrano-dokumentarnog filma u trajanju oko 60 minuta pod nazivom „Dnevnik školskih uspomena - naših 250 godina“. Program je počeo prikazivanjem dijela nastavnog programa po školskim predmetima, u sklopu kojeg je prikazan i nastup pripadnika nacionalnih manjina čiji se jezik i povijest izučavaju po Modelu C u ovoj školi.

Ukrajinsku nacionalnu manjinu su ovom prigodom predstavili učenici škole koji pohađaju nastavu Ukrajinskog jezika i kulture,

a ujedno i članovi plesne skupine Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani, posebno pripremljenim atraktivnim ukrajinskim narodnim plesom.

Film „Dnevnik školskih uspomena - naših 250 godina“, između ostalog, prikazuje je i doseljavanje Ukrajinaca kao i drugih nacionalnih manjina u Lipovljane te njihovo prilagođavanje zajedničkom suživotu u ovoj sredini koja je postala multinacionalna.

Na kraju programa, svim sudionicima i „glumcima“ koji su učestvovali u snimanju ovog filma, uručene su prigodne zahvalnice, među kojima su bili i pripadnici ukrajinske nacionalne manjine Pavle i Ankica Holovčuk te Nikola Kostecki.

Ivan Semenjuk

ПОДОРОЖ УЧНІВ ДО ОСІЄКА

Напередодні літніх канікул, учні, які вивчають українську мову і культуру в школі «Антун Бауер» у Вуковарі та Петрівцях, відвідали Осієк – туристичне місто Хорватії, яке має цікаву історію та безліч культурних багатств.

Незабутні враження залишилися в учнів після подо-

рожування до міста. Вони відвідали центральну міську площу Анте Старчевича, фортецю XVII століття, частину старого міста, набережну вздовж ріки Драви, підвісний пішохідний міст. Учні під керівництвом вчительки Тетяни Рамач завітали до водяного млина та переправились на самохідному поромі на другий берег Драви. Цікавим для учнів було ознайомлення з національними пам'ятками Осієка - парком короля Петра Крешемира IV і парком Томіслава з початку XX століття. Саме через велику кількість парків, Осієк називають найзеленішим містом Хорватії.

Підкорив учнів місцевий зоопарк, найбільший у Хорватії, в якому деякі учні побували вперше.

Втомлені, але з позитивною енергією, учні зі своєю вчителькою повернулися до своїх домів з планами про нові експерсії.

Здійснити цей проект учням фінансово допомогла Рада української національної меншини міста Вуковар, яка піклується про учнів українського походження і підтримує розвиток українського відділення у школі.

Тетяна Рамач

НАШІ ВИПУСКНИКИ

Неймовірно швидко спливає час. І для тих, хто хотів би його затримати, хоча б на ту ж мить, що стала найпрекраснішою, і для тих, хто підганяє дні та роки, аби швидше подорослішати. Пташенята, як ведеться, оперюються і лишують батьківське гніздечко заради самостійного польоту.

Ось і для наших цьогорічних випускників пролунав останній дзвоник. Швидко пролетіли шкільні роки для випускника Основної школи Антуна Бауера у Вуковарі Романа Мазурека. Відвертий і щирий, наполегливий і відповідальний, юнак ставить перед собою цілі і досягає їх. Геть маленьким, привів його тато до українського товариства ім. Івана Франка, наголошуючи, що він повинен знати свої корені. А корені у родині міцні, українські. Роман добре вчився в школі, додатково займався іноземними мовами, серйозно займався і займається спортом, адже тато заснував і керує спортивним клубом «Козак» у Вуковарі. І недивлячись на зайнятість, Романа записали на вивчення вибіркового предмету в школі «Українська

Роман Мазурек

мова і культура», де хлопець показав відмінний результат у навчанні.

Вчителька пишається своїм учнем. Від маленьких ролей у казках та рольових іграх, хлопець навчився володіти словом, висловлювати свою думку, а головне – поважати і зберігати традиції своїх предків.

Звичайно, всі роки поруч з юнаком були його батьки – тато Желько і матуся Надіца, які надавали йому велику підтримку у всьому.

Від щирої душі бажаємо Роману знайти себе в житті, втілити всі свої мрії. Будь наполегливим у досягненні своїх цілей! У добру путь!

Тетяна Рамач

ДЕНЬ МАТЕРІ

УКПТ «Іван Франко» Вуковар

За ініціативою Посольства України в Республіці Хорватія, українці Хорватії відзначили День Матері. Легендарну «Пісню про рушник», слова якої Андрій Малишко написав у 1959 році, а музику до неї створив Платон Майборода, майстерно виконали члени Українського культурно-просвітнього товариства «Іван Франко» з Вуковара та тріо Українського культурно-просвітнього товариства «Леся Українка» з Осієка.

«Пісня про рушник» перекладена тридцятьма п'ятьма мовами світу. Ця пісня радує, сповнює почуттям вдячності до найдорожчої людини – рідної матусі.

Олеся Мартинюк

Весна багата на свята, але одне із них стусується кожної людини – це День Матері. Це одне з найзворушливіших свят! Думки про матусю викликають позитивні емоції, адже саме мама завжди все зрозуміє, простить і пожаліє. Кожна людина з дитинства і до останніх днів несе у своєму серці найдорожчий, єдиний і неповторний образ – образ своєї мами. Цей образ століттями оспівували найкращі поети світу. Красу материнства неодноразово оспівував у своїх поетичних творах український письменник Тарас Шевченко. Образ матері Шевченко підніс до небес: «Нічого кращого немає, як тая мати молодая з своїм дитяточком малим». Мати для Шевченка – це святиня, як прекрасно поет сказав: «І перед нею помолюсь, мов перед образом святим...».

УКПТ «Леся Українка» Осієк

ČLANOVI KPD UKRAJINACA „KARPATI“ NA HODOČAŠĆU U KRIŽEVCIMA

Članovi Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana dobili su pozivnicu Križevačke eparhije i biskupa Milana Stipića za sudjelovanje na svetoj liturgiji u križevačkoj katedrali 24. lipnja 2021. godine povodom blagdana rođenja svetog Ivana Krstitelja, da svojim pjevanjem uveličaju slavljenje Boga.

KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani već dugi niz godina djeluje na tim prostorima i svojom prisutnošću kroz njegovanje drevnih tradicija i običaja Ukrajinaca obogaćuju, kako svoj zavičaj, tako i Križevačku eparhiju.

S osobitim zadovoljstvom članovi „Karpata“ su se odazvali i uputili 24. lipnja u Križevce na hodočašće i pjevanje svete liturgije, zajedno sa svećenikom iz Lipovljana Nikolom Stupjakom te voditeljicom zbora Ankicom Holovčuk.

Svetu liturgiju vodio je biskup Milan Stipić zajedno s vlč. Nikolom Stupjakom i još nekoliko župnika. Pjevački zbor je vodila Ankica Holovčuk a Evanđelje pjevao član pjevačkog zbora Ivica Ardan.

U svom govoru, biskup Milan Stipić se posebno zahvalio Lipovljancima koji održavaju obrede na ukrajinskom jeziku u svojoj crkvi te na taj način doprinose slavljenju Boga i održavanju ukrajinske kulture.

Po završetku svete mise biskup je pripremio prigodni domjenak kao zahvalu za njihov dolazak. Na taj način je nastavljeno zajedničko druženje u prostorijama Križevačke eparhije na kojem su se između ostalog, pjevale ukrajinske narodne pjesme.

Ivan Semenjuk

LIPOVLJANCI SUDJELOVALI U KRIŽEVCIMA NA DOČEKU IKONE BOGORODICE KLOKOČOVSKJE

molitava poklonjenih Presvetoj Bogorodici uz moljenje krunice, pjevali pjesme.

Ikona Majke Božje čuva se u svetištu u gradu Klokočov u Slovačkoj. Kroz povijest dospjela je u vlasništvo mnogih velikaških obitelji i boravila u njihovim dvorskim kapelama u ukrajinskom gradu Mukačevu i drugdje, a neko vrijeme je bila i na carskom dvoru Habsburgovaca u Beču.

U 20. stoljeću svetište u Klokočovu je obnovljeno i ikona je tamo vraćena. Godine 1913. papa sv. Pio X. je dodijelio svetištu posebne časti kao jednom od najpoznatijih marijanskih hodočasničkih mjesta u Slovačkoj. Unatoč žestokom progonu grkokatolika u vrijeme komunističkog režima i zabrani hodočašća, narod je sačuvao živu vjeru i molio se presvetoj Bogorodici Klokočovskoj.

Ivan Semenjuk

U skladu s programom prenošenja čudotvorne ikone Bogorodice Klokočovske iz Slovačke u Rim papi Franji, ikona je postavljena 27. lipnja 2021. godine u grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima. Nakon održane svete liturgije, u vremenu od 12,00 do 18,00 sati održano je cjelodnevno molitveno bdijenje pored ikone.

Na bdijenju posvećenom Bogorodici Klokočovskoj su nazočili župljani rimokatoličke župe Svete Ane iz Križevaca, zatim Marijanski pokret za domovinu, članovi folklor a hodočasnici iz grkokatoličkih župa iz Hrvatske.

Pripadnicima grkokatoličke župe Svete Ane iz Lipovljana pripalo je vrijeme od 16,00 do 17,00 sati, u kojem su, predvođeni župnikom Nikolom Stupjakom, nakon čitanja otajstava i moljenjem određenih

ВІДБУВСЯ V КОНКУРС «УКРАЇНСЬКІ СОЛОСПІВИ У РІЄЦІ» ТА ФЕСТИВАЛЬ МУЗИКИ, ТАНЦЮ І ХУДОЖНЬОГО МИСТЕЦТВА

19 червня 2021 року відбувся V вокальний конкурс «Українські солоспіви у Рієці». Пісенний конкурс організували члени Українського культурно-просвітнього товариства «Дніпро» Рієка. Свято відбулося за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія, представника української національної меншини Приморсько-горанської області, Української громади Республіки Хорватія, Посольства України в РХ та представника української національної меншини міста Загреб.

У конкурсі взяли участь представники Української громади Республіки Хорватія та гості з України.

Конкурсанти були поділені на відповідні категорії. Першими виступили співаки та музиканти наймолодшого віку. Виконання пісень у номінації соло співу представили: Катаріна Сімеунович і Анжела Сімеунович (Вуковар, Хорватія), Софія Накрийко (Загреб, Хорватія). Дуети: Агата Сташук і Марта Варошчіч (учениці ОШ «Антун Матія Рельковіч», Бебріна, Хорватія), Катаріна Сімеунович і Сергій Семенюк (Вуковар, Хорватія). Музиканти: Михайло Камалов (саксофон, Загреб, Хорватія), Бартол Булян (гітара, Загреб, Хорватія), Тонка Ірілюшіч і Марта Кобасіч (гітара, Загреб Хорватія).

У категорії дорослих учасників на конкурсі від українців Хорватії виступили: Наталія Целінг Томків (соло, Осієк, Хорватія), Марко Пепчак (баян, Вуковар, Хорватія). Участь приймали і соло співаки з України: Людмила Білоус, Микола Морозов, Володимир Сидоренко, Надія Коропец, Валерія Лизогуб та Тетяна Калінкіна. Дуети

з України: Тетяна Ковалівська та Леонід Мартиненко, Тетяна Заболотна та Василь Заболотний, Віра Ярема та Світлана Сахно, Віра Ярема та Віталій Пашченко. Тріо з України: Людмила Білоус, Галина Заболотна, Василь Заболотний; Тетяна Ковалівська, Лариса Седіна, Ольга Литвин. Ансамблі: ВІА «Кобзар» (Загреб, Хорватія), гурт «Черешенька» (Україна, Київська область, художній керівник – заслужена артистка естради Зоя Тимченко), народний аматорський вокальний колектив «Осіньне золото» (Київська область, Україна).

У складі журі були: Ольга Камінська – голова журі, ініціатор конкурсу, Народна артистка України, співачка і музичний режисер, голова УКПТ «Дніпро» Рієка. Ведран Бркановіч - член журі, високопрофесійний музикант, скрипач, власник і директор приватної Музичної школи Бркановіч. Музичну академію закінчив у Загребі, вдосконалював навчання у Швейцарії, в Scolu Cantorum Basiliensis - всесвітньо відомому вищому навчальному закладі старовинної музики в Базелі. У Швейцарії жив і працював 21 рік. Ведран Бркановіч – палкий прихильник утвердження власної національної музичної неповторності і специфіки як внеску у спільну європейську спадщину та культуру. Зоя Тимченко – член журі, заслужений діяч естрадного мистецтва України, лауреат Всеукраїнських і Міжнародних конкурсів та фестивалів, художній керівник гурту «Черешенька», лауреат Першої нагороди III міжнародного конкурсу «Українські солоспіви у Рієці» (2019). Валерія Ващенко – член журі. Навчалась у Рівненському музичному училищі. У 1990 році закінчила Київ-

ську державну консерваторію з класу альту. Працювала в оркестрі Київської філармонії. З 1998 працює в оркестрі опери Хорватського національного театру ім. І. Зайця у Рієці, в якому займає посаду концертмейстера групи альтів. Також є членом барокового ансамблю "Collegium Musicum Fluminense". Мар'ян Гаденко – почесний член журі і радник конкурсу, Народний артист України, композитор-піснетворець.

Нагороди V конкурсу «Українські солоспіви у Рієці»

Переможець Гран-Прі – Микола Морозов, студент музичного коледжу естрадно-джазового відділення міста Чернігів.

Пеша нагорода і приз-звання "Український соловейко, що співає у Рієці" – Людмила Білоус, Бориспільський р-н, Київської області.

Перша нагорода і приз "Міжнародний соловейко з України" – Софія Накрийко, Львівська область.

Перша нагорода Сім'я – Тетяна Калінкіна, Аріана Камалова і Михайло Камалов, Загреб.

Перша нагорода – ВІА УКПТ "Кобзар", Загреб.

Перша нагорода – гурт "Черешенька" Бориспільський р-н Київської області.

Друга нагорода – учні ОШ "Антун Матія Релькович" Бербіна, дуєт Аґата Сташук і Марта Варошчич, вчителька – Оксана Мартинюк, Хорватія.

Друга нагорода дуєт Катаріна Сімеунович і Сергей Семенюк, вчителька – Тетяна Кочнева Рамач, Вуковар, Хорватія.

Друга нагорода – Галина Заболотна і Василь Заболотний, Україна.

Друга нагорода – Тонка Ірлюшіч і Марта Кобасіч, Загреб, Хорватія.

Третя нагорода – Марко Пепчак, Вуковар, Хорватія.

Третя нагорода – Ковалівська Тетяна і Леонід Марти-

ненко, Україна.

Третя нагорода – Бартол Булян, Загреб, Хорватія.

Приз "Сонях" засновниці конкурсу Ольги Камінської і гладацької симпатії отримала енергійна співачка поважного віку Віра Ярема, Україна, Київська область, Бориспільський р-н.

Медалі V конкурсу "Українські солоспіви у Рієці" - 2021 отримали:

Валерія Лизогуб, Єлизавета Михалковська, Катаріна Сімеунович, Михайло Камалов, Леонід Мартиненко, Людмила Білоус.

Подяками з врученням медалей конкурсу (особливого замовлення в Україні) журі відзначили солістку Коропець Надію і баяніста-вокаліста Сидоренка Володимира, яким нагороди вручать в Україні.

Фестиваль

Наступного дня, 20 червня, відбувся Фестиваль музики, танцю і художнього мистецтва, який став невід'ємною частиною багатства багатонаціональної культури Республіки Хорватія. До присутніх звернулися: Посол України в Республіці Хорватія Василь Кирилич, голова Української громади РХ Владо Карешин та представник української національної меншини Загреба Віктор Филіма.

У конкурсі та Фестивалі традиційно взяли участь співаки-солісти, музичні ансамблі, вокальні колективи, клапи, серед яких професійні музиканти та аматори, а також академічні художники та аматори.

У святковій програмі Фестивалю від Української громади Республіки Хорватія участь взяли: члени Українського культурно-просвітнього товариства «Україна» зі Славонського Броду, які виконали пісню й український народний танок; вокально-інструментальний ансамбль Українського культурно-просвітнього товариства «Іван Франко» з Вуковара з піснею під керівництвом Аніти Надж; солістка Українського культурно-просвітнього

товариства «Кобзар» із Згреба Вікторія Куликовська, яка майстерно і професійно виконала баладу на тему відомої української пісні «Рідна мати моя» та ВІА УКПТ «Кобзар» Загреб; подружжя Марін та Горанка Тухтан із Рієки; солістка Українського культурно-просвітнього товариства «Леся Українка» з Осієка Наталія Целінг Томків з піснею Наталки з опери «Наталка Полтавка». Гості з України: Людмила Білоус (бандура), гурт «Черешенька», Валерія Лизогуб, гурт «Осіннє золото», дует Тетяна Ковалівська та Леонід Мартиненко, Микола Морозов, тріо Світлана Сахно, Віра Ярема та Віталій Пашченко, подружжя Галина та Василь Заболотні, кuartет Ольга Литвин, Лариса Седіна, Тетяна Ковалівська та Леонід Мартиненко, Зоя Тимченко та Ольга Камінська.

Фінальною піснею Фестивалю була легендарна «Червона рута» Володимира Івасюка, яку учасники заспівали всі разом. Музичним режисером концерту була Ольга Камінська, за звуковим пультом працював Віктор Бутко.

Онлайн конкурс «Українські солоспіви у Рієці» - 2021

Учасникам, які з різних причин не змогли приїхати на конкурс «Українські солоспіви у Рієці», організатори надали можливість брати участь у конкурсі онлайн.

Результати та нагороди онлайн конкурсу: Вокалісти:

Гран-Прі – Ольга Антошук, м. Дніпро (Україна), соло, академічний вокал.

Перша нагорода – Анастасія Кириченко, Софія Коцупей – соло академічний вокал.

Перша нагорода – Олег Котов, академічний спів, село Синиця, Богуславський р-н Київської області.

Перша нагорода естрадний вокал – Ігор Юрчук, м. Полонне Хмельницької області.

Перша нагорода – жіночий вокальний ансамбль "Гармонія" Виноградівської ДШМ ім. Б Бартока, Закарпаття. Керівник – Світлана Федорівна Гнетило.

Друга нагорода – Тріо " Натхнення" у складі: Коцупей Софія, Бондаревська Ірина, Купрік Олександра (викладач – Школа Ольга Ернстівна), коледж Дніпропетровської академії музики ім. Глінки – академічний вокал.

Третя нагорода – Іван Щетинін, м. Кривий Ріг.

Інструменталісти:

Перша нагорода – народний аматорський інструментальний ансамбль "Адажіо" Виноградівської ДШМ ім. Бели

Бартока, Закарпатська область. Керівник – заслужений працівник культури Віктор Іванович Марушка.

Перша нагорода (акордеон) – учень 6 класу Виноградівської ДМШ ім. Б. Бартока Шклярук Денис, викладач Віктор Марушка.

Перша нагорода – дует Ніна Штамбук і Мара Мілас, клас Вікторії Куликовської, Музичка школа Бркановіч, Загреб.

Друга нагорода – Тена Дам'янч і Бартол Булян, клас Вікторії Куликовської, Музичка школа Бркановіч, Загреб.

Друга нагорода – Марін Вуковіч і Іван Дековіч, клас Вікторії Куликовської, Музичка школа Бркановіч, Загреб.

Третя нагорода – Петра Прван, Міхаел Трцін – клас Вікторії Куликовської, Музичка школа Бркановіч, Загреб.

Марта Мартинчич

U LIPOVLJANIMA ODRŽANA KOMEMORACIJA ZA JEVGENIJA PAŠČENKA

U znak sjećanja na veoma dragog i poznatog gosta i suradnika na kulturnim manifestacijama i drugim događanjima, 25. lipnja 2021. godine održana je komemoracija za preminulog profesora Filozofskog fakulteta u Zagrebu dr. sc. Jevgenija Paščenka.

U ukrajinskoj grkokatoličkoj crkvi Bezgrešnog začeca svete Ane održana je panahyda na kojoj se pri završetku liturgije prisutnima obratio župnik Nikola Stupjak. O prof. Jevgeniju Paščenku, njegovom životu i djelovanju na ovim prostorima govorio je u „Domivci“, sjedištu KPD Ukrajinaca „Karpati“, predsjednik ukrajinske udruge u Lipovljanima Ivan Semenjuk nakon otpjevanje prigodne ukrajinske pjesme u izvedbi pjevačke skupine „Karpata“.

Lijepim oproštajnim riječima o veličini pokojnog profe-

sora govorio je prisutnima i načelnik općine Lipovljani Nikola Horvat, koji je i samom svojom prisutnošću odao počast preminulom Jevgeniju Paščenku.

8. svibnja 2021. godine zauvijek nas je iznenada napustio dr. sc. Jevgenij Paščenko, nakon iznenadne i kratke bolesti. Bio je čest i rado viđen gost u Lipovljanima, a svojim govorima približio je svima Ukrajinu, krajeve iz kojih su doselili Ukrajinci. Bio je i recenzent knjige „25 godina KPD Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani“ koju je izdalo KPD Ukrajinaca „Karpati“. U Hrvatsku se Jevgenij Paščenko doselio nakon uspostave diplomatskih odnosa kao aktivni član Veleposlanstva Ukrajine u RH, da bi potom nastavio raditi na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na Katedri za ukrajinski jezik i književnost, bio i voditelj Katedre od 2009. do 2015. godine. Njegov rad u približavanju Ukrajine Hrvatskoj ogleda se u širenju znanja o ukrajinskoj povijesti u čemu je bio veoma zanimljiv predavač. Autor je mnogih znanstvenih radova i objavljenih knjiga i studija o ukrajinsko-hrvatskim vezama u prošlosti i sadašnjosti. U svojim radovima proučavao je probleme etnogeneze, prastare kulture Hrvata u ukrajinskom kontekstu. Uređivao je zbornike o Ukrajini te prevodio suvremenu i klasičnu ukrajinsku književnost na hrvatski jezik. Dobitnik je državnih odlikovanja za doprinos u razvoju ukrajinsko-hrvatske suradnje. Bio je pokretač edicije *Ucrainiana-Croatica*, u sklopu koje je objavio mnogo knjiga u kojima je približio Ukrajinu i Hrvatsku.

Ivan Semenjuk

PONOVNI SUSRET I NASTUP ČLANOVA UKPD „UKRAJINA“ SLAVONSKI BROD

Nakon gotovo godinu i pol stanke radi pandemije bolesti SARS-CoV-2, uzročnika bolesti COVID-19 te ograničenja i zabrane djelovanja kulturnih udruga i dugog iščekivanja ponovnog susreta i proba, članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ su se okupili u srijedu, 2. lipnja ove godine u Radničkom domu u Slavonskom Brodu gdje udruga ima svoje sjedište i gdje održava probe svih sekcija.

Na sastanku su bili gotovo svi članovi. Nakon međusobnog pozdravljanja i pozdravnog govora dugogodišnjeg predsjednika

udruge Vlade Karešina, prešlo se na razgovor o nastavku djelovanja i održavanju proba za buduće nastupe. Jedan od prvih nastupa udruge je poziv na VI. međunarodni festival pjesme, glazbe, plesa i likovne umjetnosti u Rijeci 19. i 20. lipnja.

Pošto je nastup veoma važan za udругu a postoje ograničenja od strane organizatora, dogovoreno je da će se probe mješovitog pjevačkog zbora i folklorne sekcije održavati dva puta tjedno da bi se što bolje pripremili. Unatoč vrućini, na probe su dolazili svi i marljivo vježbali što je rezultiralo i veoma uspješnim nastupom na koncertu u Rijeci u Pastoralnom centru u Auli Ivana Pavla II. na Trsatu u nedjelju 20. lipnja 2021. godine.

Nakon uspješnog nastupa, odmora, druženja i susreta sa dragim ljudima iz drugih udruga i Ukrajine može se zaključiti da su članovi većine udruga jedva čekali da se mogu okupljati i početi s probama i pokušati se vratiti na onaj dobro uigrani ritam i kvalitetu koju su imali prije pandemije, naravno pridržavajući se svih naputaka i preporuka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprječavanje širenja zaraze koronavirusom.

Nikola Zastrižni

ДО ДНЯ МАТЕРІ

До Дня Матері та в пам'ять про свою любу матусю Віру Миколаївну Онищенко-Колеснік, Лідія Серебряннікова написала вірш-посвяту.

На портреті матуся Віра одягнена в українське вбрання, в якому вона виконувала роль Наталки Полтавки в опері Миколи Лисенка «Наталка Полтавка».

РІДНІЙ МАТУСИ

Ти в ореолі віночка квітучого
в вдячному серці моєму живеш.
Врода чарівная світла небесного,
усмішка ніжна, намиста мереж.
Відданим серцем, любов'ю великою
До України, віршів Кобзаря
ти запалила в душі моїй, Ненечко,
світло, що сили дає до життя.
В снах ти любила літати над світечком,
щиро даруючи людям тепло.
Я ж перейняла ті крилечка білії,
мудрість родини, любов та добро.
Щедро дарами наділена Божими,
срібним розмаєм сердечка пісень,
в душу посіяла творчості квітоньки,
сльозами зростила благословень.
В пластиці, піснях, романах, поезії,
в аріях опер любимих твоїх –
трепетний голос, фантазія, грація
та муз гармонія в пам'яті всіх.
Мамочко милая, зіронька ясная,
любю ти світиш вночі в небесах.
Грієш ти, ніжная, лагідной згадкою,
образ сіяючий краси натхненної
в наших серцях...

*Лідія Серебряннікова,
місто Спліт, Хорватія, 2021 рік*

